

KIT PENDIDIKAN ALAM SEKITAR

GEOGRAFI

TINGKATAN 1

GEOGRAFI

Tingkatan 1

**ISI KANDUNGAN KIT PENDIDIKAN ALAM SEKITAR UNTUK
MATAPELAJARAN GEOGRAFI TINGKATAN 1**

NO.	ISI KANDUNGAN	MUKA
1	Pendahuluan	i
2	Kata-Kata Aluan Oleh Pengarah	ii
	Pusat Perkembangan Kurikulum	
3	Kata-Kata Aluan Oleh Pengarah Eksekutif	iii
	WWF-Malaysia	
4	Matriks Kandungan Kit Pendidikan Alam Sekitar	iv
	Untuk Matapelajaran Geografi Tingkatan 1	
5	UNIT/BAB 8:	
	Kesan Kegiatan Manusia Terhadap Aam Sekitar	
5.1	Aktiviti Pengukuhan Pengajaran Dan Pembelajaran	
5.1.1	Latihan Pengukuhan 1	3
5.1.2	Latihan Pengukuhan 2	4
5.1.3	Latihan Subjektif	6
5.2	Latihan Pengukuhan	
5.2.1	Aktiviti 1: Soalan Teka Silangkata (Pelajar)	9
5.2.2	Aktiviti 1: Jawapan Teka Silang Kata (Guru)	10
5.2.3	Audit Alam Sekitar Sekolah	11
5.3	Fakta Tambahan	
5.3.1	Perubahan Iklim Dunia	12
5.3.1.1	Kesan Rumah Hijau	12
5.3.1.1	Pulau Haba	14
5.3.2	Hujan Asid	16
5.4	1. Sampel Poster Kesan Hujan Asid	17
	(Terdapat Di Dalam 'Cd-Rom' Yang Disertakan)	
6	Unit/Bab 11:	
	Pengaruh Manusia Terhadap Cuaca Dan Iklim	
6.1	Aktiviti Pengukuhan Pengajaran Dan Pembelajaran	
6.1.1	Latihan Pengukuhan 1	21
6.2	Latihan Pengukuhan	
6.2.1	Aktiviti 1: Cari Jawapan Tersembunyi (Murid)	22
6.2.2	Aktiviti 1: Cari Jawapan Tersembunyi (Guru)	23
6.2.3	Aktiviti 2: Mewujudkan Teduhan/Pokok Angkat Di Kawasan Sekolah	24
6.2.4	Aktiviti 3: Melihat Kekotoran Dalam Air	25
6.2.5	Aktiviti 4: Mengenalpasti Tahap Pencemaran Udara Di Sekolah	26
6.3	Fakta Tambahan	
6.3.1	10 Perkara Penting Yang Perlu Dilakukan	27
	Berkenaan Pemanasan Global	

6.4	Keratan Akhbar	28
6.5	'Power Point' - Iklim Dan Cuaca Mempengaruhi Manusia	
	(Terdapat Di Dalam 'Cd-Rom' Yang Disertakan)	
6.5.1	Power Point' 1: Pengaruh Cuaca Dan Iklim Terhadap Kegiatan Manusia	29
7	Unit/Bab 14:	
	Kepentingan Tumbuh-Tumbuhan Semula Jadi	
7.1	Sepintas Lalu 'Bab 12 Dan 13'	
7.1.1	Peta Taburan Tumbuh-Tumbuhan Semulajadi Di Malaysia	37
7.2	1. Aktiviti Pengukuhan Pengajaran Dan Pembelajaran	
7.2.1	Latihan Pengukuhan 1	38
7.2.2	Latihan Pengukuhan 2	38
7.2.3	Latihan Pengukuhan 3	39
7.3	Aktiviti Pengukuhan	
7.3.1	Kepelbagaiannya Biologi (Biodiversiti)	40
7.4	Fakta Tambahan	
7.4.1	Tahukah Anda	42
7.4.2	Kepentingan Tumbuhan-tumbuhan Semula Jadi dan Hidupan Liar	43
7.5	'Power Point' - Kepentingan Tumbuh-Tumbuhan Semula Jadi	
	(Terdapat Di Dalam 'Cd-Rom' Yang Disertakan)	
7.5.1	'Power Point 1' - Kepentingan Tumbuh-Tumbuhan Semulajadi	46
7.5.2	'Power Point 2' - Profil Hutan Hujan Tropika	52
8	Unit 15:	
	Kesan Kegiatan Manusia Terhadap Tumbuh-Tumbuhan	
	Semula Jadi Dan Hidupan Liar	
8.1	Aktiviti Pengukuhan Pengajaran Dan Pembelajaran	
8.1.1	Latihan Pengukuhan 1	55
8.1.2	Latihan Pengukuhan 2	56
8.2	Latihan Pengukuhan	
8.2.1	Cari Jawapan Tersembunyi	58
8.3	Keratan Akhbar	60
8.4	Fakta Tambahan	
8.4.1	Kemusnahan Hutan	62
8.5	Sampel Poster	
	(Terdapat Di Dalam 'Cd-Rom' Yang Disertakan)	
8.5.1	Poster Kesan-Kesan Pembalakan Yang Tidak Terancang	64
9	Unit 16:	
	Pemeliharaan Dan Pemuliharaan Tumbuh-Tumbuhan	
	Semula Jadi Dan Hidupan Liar	
9.1	Latihan Pengukuhan	
9.1.1	Latihan 1: Isi Petak Kosong	67

	9.1.2	Latihan 2: Isi Petak Kosong	69
	9.1.3	Latihan 3: Padankan Soalan Dan Jawapan	71
9.2	Fakta Tambahan		
	9.2.1	Penghutanan Semula	73
9.3	Keratan Akhbar		74
9.4	Senarai Taman-Taman Negara Dan Negeri Di Malaysia		75
9.5	Risalah Kawasan Semula Jadi Yang Boleh Dilawati Di Malaysia		
	9.5.1	Intitut Biodiversiti, Lanchang Dan Taman Negeri Perlis	77
	9.5.2	Hutan Diraja Belum, Perak Dan Taman Negeri Gunung Stong, Kelantan	78
9.6	'Power Point' - Pemeliharaan Dan Pemuliharaan		
	Tumbuh-Tumbuhan Semulajadi Dan Hidupan Liar		
	(Terdapat Di Dalam 'Cd-Rom' Yang Disertakan)		
	9.6.1	Perundangan Hidupan Liar	79
	9.6.2	Haiwan-Haiwan Yang Hampir Pupus Di Malaysia	79
	9.6.3	Jenis-Jenis Tapak Kaki Haiwan Di Hutan Malaysia	80
10	Penghargaan		81
11	Senarai Rujukan		84

PENDAHULUAN

Penghasilan Kit Pendidikan Alam Sekitar (KPAS) ini adalah berdasarkan kepada ciri-ciri yang terdapat dalam Program Sekolah Lestari Anugerah Alam Sekitar di bawah komponen kurikulum. Ia melibatkan rangkaian kerjasama dengan pihak-pihak yang berkepentingan seperti Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) dan agensi-agensi di bawahnya, badan kerajaan yang menjaga kepentingan sumber asli negara, institusi-institusi pengajian tinggi, pusat pendidikan alam sekitar serta badan bukan kerajaan lain yang berkaitan dengan alam sekitar. Penghasilan Model Pendidikan Alam Sekitar yang telah mengambil kira program-program dan aktiviti-aktiviti Pendidikan Alam Sekitar yang telah diperkenalkan di Malaysia serta di peringkat antarabangsa.

Kit Pendidikan Alam Sekitar untuk Tingkatan 1 ini digubal melalui 1 siri bengkel yang telah dianjurkan oleh Pusat Perkembangan Kurikulum (PPK), KPM dengan kerjasama Jabatan Alam Sekitar, Jabatan Perlindungan Hidupan Liar & Taman Negara (PERHILITAN), Jabatan Perikanan, Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM), LESTARI-UKM, Universiti Malaya, Universiti Sains Malaysia, Universiti Putra Malaysia, Universiti Kebangsaan Malaysia, Global Environment Center (GEC), Wetlands International, guru-guru dan Tabung Alam Malaysia (WWF-Malaysia).

Penggunaan KPAS Tingkatan 1 ini akan membabitkan proses pengajaran dan pembelajaran ke atas pelajar-pelajar di empat buah sekolah rintis yang telah dikenalpasti di Semenanjung Malaysia iaitu SMK Damansara Jaya, Selangor; SMK Pinang Tunggal, Sg. Petani, Kedah; SMK Lanchang, Pahang dan SMK Taman Kota Jaya, Kota Tinggi, Johor. K.P.A.S. ini adalah selari dengan Sukatan Pelajaran Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah bagi subjek Geografi, Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris dan Sains. Proses pembelajaran model ini akan melihat kepada kaedah pembelajaran; i) di dalam kelas, ii) di dalam kawasan sekolah serta iii) lawatan ke lapangan.

KATA-KATA ALUAN OLEH PENGARAH EKSEKUTIF WWF - MALAYSIA

KETUA PEGAWAI EKSEKUTIF
WWF-MALAYSIA

Salam Sejahtera,

Saya ingin merakamkan jutaan terima kasih kepada Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) khususnya Pusat Perkembangan Kurikulum (PPK) dalam usaha penghasilan Kit Pendidikan Alam Sekitar (KPAS) untuk Tingkatan 1. Sebagaimana yang semua sedia maklum, KPM telah diamanahkan dengan mandat dan tanggungjawab bagi mendidik anak bangsa untuk menghargai dan melindungi alam sekitar .

Dalam hasrat kerajaan untuk memelihara alam sekitar sambil mengharungi pelbagai cabaran, KPAS ini diharap akan dapat membantu para guru dan pelajar memahami dengan lebih lanjut tentang kepentingan menjaga dan memelihara alam sekitar. Ini bukannya bermaksud pembangunan harus dilupakan. Pembangunan yang lestari melalui perancangan yang teliti dengan mengambil kira kesejahteraan alam sekitar akan membantu keseimbangan ekologi dan seterusnya dapat membantu meningkatkan kualiti kehidupan kita.

KPAS ini mengandungi aktiviti-aktiviti, kaedah-kaedah dan penerangan-penerangan yang selari serta memperkuuhkan kandungan komponen alam sekitar matapelajaran-matapelajaran yang terpilih. Kandungan kit ini telah digubal melalui satu siri bengkel penggubalan KPAS dengan penyertaan dari agensi-agensi kerajaan yang lain, warga pensyarah universiti-universiti tempatan, pihak-pihak badan bukan kerajaan, guru-guru pakar dan guru-guru dari 4 buah sekolah rintis yang dipilih untuk program ini. Dengan penglibatan pihak-pihak ini, amatlah diharapkan agar KPAS ini dapat mencapai objektif yang ditetapkan dan mampu meraih sokongan dan kerjasama semasa proses perlaksanaannya.

Saya mengambil kesempatan ini sekali lagi untuk mengucapkan setinggi-tinggi tanda penghargaan kepada semua pihak yang terlibat dalam penghasilan KPAS ini. Semoga KPAS ini dapat membuka lembaran baru bagi mempertingkatkan lagi usaha murni pihak KPM dan pihak-pihak lain dalam meningkatkan tahap kesedaran dan pengetahuan alam sekitar di kalangan pelajar sekolah dan para guru yang terlibat.

Dato' Dr. Dionysius Shankar Sharma
Ketua Pegawai Eksekutif
WWF-Malaysia

Unit / Bab 8

KESAN KEGIATAN

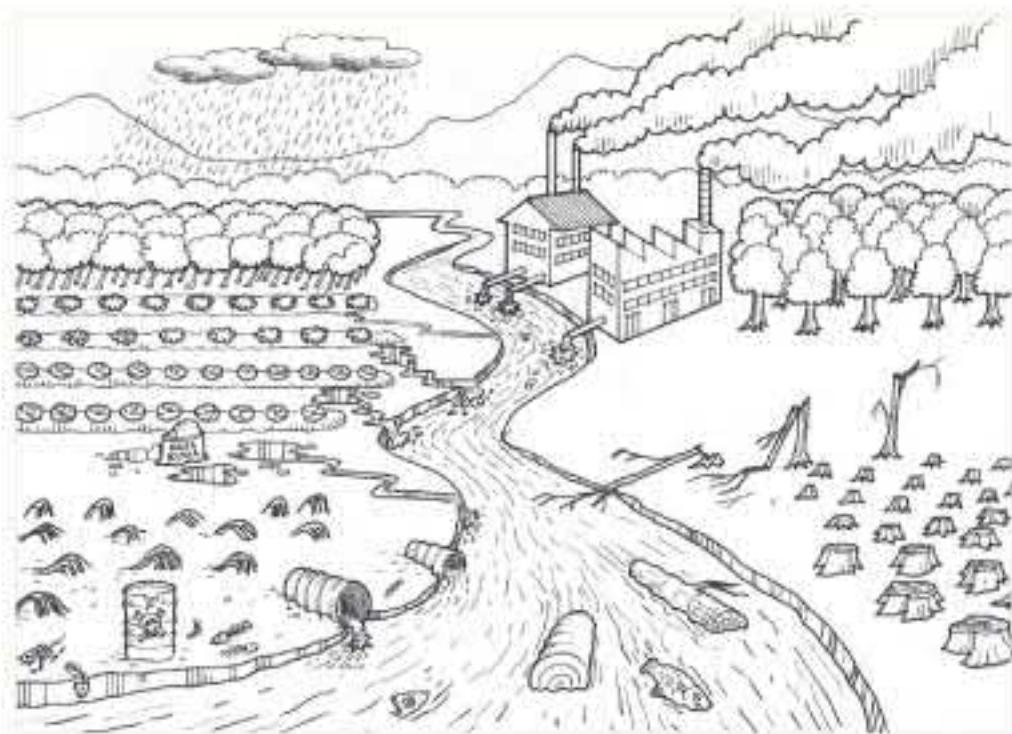
MANUSIA TERHADAP

ALAM SEKITAR

1. AKTIVITI PENGUKUHAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN

1.1. LATIHAN PENGUKUHAN 1

Berdasarkan rajah di bawah, jawab soalan-soalan berikut:

SOALAN 1:

Senaraikan tiga jenis pencemaran yang ditunjukkan dalam rajah di atas.

Jawapan

1. Pencemaran Air
2. Pencemaran Tanah
3. Pencemaran Udara

SOALAN 2:

Nyatakan tiga kegiatan manusia yang memberi kesan seperti yang ditunjukkan.

1. Pembuangan sisa dari kilang dan domestik
2. Penggunaan baja kimia dan racun serangga
3. Pengeluaran asap kilang yang mengandungi karbon monoksida, karbon dioksida, habuk dan lain-lain tidak terkawal dan tidak dilapis
4. Pembalakan yang tidak terkawal (kehilangan habitat flora dan fauna)
5. Pertanian yang menggunakan baja dan racun kimia
6. Perindustrian

SOALAN 3:

Apakah kesan kegiatan manusia terhadap alam sekitar seperti yang ditunjukkan dalam rajah?

1. Pencemaran Air

- Kematian hidupan akuatik (ekosistem air musnah contohnya hidupan air mati, air tercemar dengan sisa buangan toksid)
- Kehilangan sumber air bersih (mengurangkan sumber air bersih, meningkatkan kos penyelenggaran loji rawatan air)
- Sungai mati (kurang aktiviti rekreasi, sumber pendapatan dari perikanan air tawar terjejas)
- Sumber penyakit (pembiasaan vektor-vektor penyakit).

2. Pencemaran Tanah

- hilang kesuburan tanah (tanah tidak subur untuk tanaman, pendapatan petani terjejas)
- hakisan tanah (banjir kilat, tanah runtuh)
- ketandusan tanah (tanah tidak subur dan tandus)

3. Pencemaran Udara

- Pembentukan hujan asid
- Penipisan lapisan ozon
- Kesan Rumah Hijau
- Peningkatan suhu dunia
- Jerebu
- Penyakit salur pernafasan

1.2. LATIHAN PENGUKUHAN 2

Rujuk kepada lampiran Soalan 1 hingga soalan 3 berdasarkan foto di bawah ini.
foto 8.1

SOALAN 1:

Apakah yang anda dapat perhatikan dalam foto itu?

Jawapan:

Tanah runtuh

SOALAN 2:

Apakah kegiatan manusia yang menyebabkan kejadian yang ditunjukkan dalam foto?

Jawapan:

Pembalakan/Penebangan hutan yang tidak terancang
Penerokaan tanah untuk pertanian yang tidak terancang
Tarahan bukit yang tidak terancang untuk pembangunan

SOALAN 3:

Apakah langkah-langkah yang boleh diambil untuk mengatasi kejadian tersebut? Berikan contoh-contoh yang sesuai.

Jawapan:

Pembalakan

- a. Pembalakan terancang
- b. Penanaman semula
- c. Penguatkuasaan undang-undang (mengatasi masalah pembalakan haram)

Pertanian

- d. Penanaman yang terancang (mengikut lokaliti tanah)
- e. Tanaman tutup bumi (tumbuhan seperti kekacang)
- f. Peneresan cerun

Pembangunan

- g. Pembangunan terancang (mengikut Laporan Penilaian Alam Sekitar, EIA)
- h. Sistem saliran yang baik di cerun bukit
- i. Tanaman tutup bumi (tumbuhan seperti kekacang)

Soalan 4:

Apakah kesannya pada masa depan jika alam sekitar tidak dipelihara dan dipulihara?

Jawapan:

- a. Kekurangan sumber oksigen
- b. Kehilangan sumber air bersih (kawasan tadahan hujan terjejas)
- c. Kekurangan sumber makanan
- d. Kepupusan flora dan fauna
- e. Penipisan lapisan ozon (peningkatan sinaran ultra ungu di bumi)
- f. Gangguan ekosistem (sumber hutan, haiwan dan sebagainya)
- g. Kenaikan suhu dunia (pemanasan global)
- h. Pencairan ais di kutub (peningkatan aras laut, penenggelaman kawasan rendah)
- i. Perubahan iklim dunia
- j. Kehilangan sumber pendapatan negara

1.3. LATIHAN SUBJEKTIF

Lihat foto

SOALAN 1:

Apakah fungsi tong yang ditunjukkan dalam foto.

Jawapan:

Pengasingan bahan buangan untuk proses kitar semula dan pengurusan sampah sarap

Tong biru - kertas

Tong coklat - botol kaca

Tong oranye - logam dan plastik

SOALAN 2:

Jika anda membina rumah di cerun bukit, apakah langkah yang harus anda ambil untuk mengelak berlakunya tanah runtuh yang boleh merosakkan rumah anda?

Jawapan:

- Pengurusan cerun bukit (kejuruteraan/laporan EIA/laporan pakar geologi)
- Pembinaan mengikut cerun
- Sistem saliran yang terancang
- Peneresan cerun
- Pembinaan tembok
- Penanaman pokok yang sesuai (mengikat butiran tanah)

Peringatan: sebaik-baiknya mengelakkan pembinaan di cerun bukit

SOALAN 3:

Nyatakan kesan-kesan kegiatan pertanian pindah terhadap alam sekitar.

Jawapan:

- Penebangan pokok yang menyebabkan ekosistem hutan terganggu
- Kemusnahan hutan (menjejasakan saiz kawasan tadahan)
- Kehilangan sumber hutan
- Penerangan hutan (mengakibatkan jerebu)
- Kandungan asid tanah bertambah (kualiti tanah terjejas)
- Kehilangan kesuburan tanah akibat penanaman satu jenis tanaman dalam jangka masa panjang
- Hakisan tanah

SOALAN 4:

Nyatakan langkah yang perlu diambil untuk mengurangkan kesan kegiatan pembalakan terhadap alam sekitar.

Jawapan:

- a. Penghutanan semula
- b. Rawatan Silvikultur¹
- c. Projek ladang hutan kompensatori
 - (pusingan 15 tahun spesies cepat tumbuh seperti Yemane dan Batai)
- d. Penebangan pokok terpilih
 - (pokok matang sahaja ditebang mengikut ukuran diameter yang diluluskan)
- e. Pembalakan kanopi (diangkut melalui udara)
- f. Menghadkan pengeluaran lesen pembalakan dan penguatkuasaan undang-undang
- g. Mewartakan hutan simpan dan taman negara

SOALAN 5:

Apakah kaedah yang boleh digunakan untuk mengawal makhluk perosak tanaman tanpa menggunakan racun serangga dan racun rumpai?

Jawapan:

- a. Kawalan biologi (mangsa dan pemangsa) - burung hantu untuk makan tikus di ladang kelapa sawit
- b. Pelbagai tanaman (serangga perosak menyerang jenis tanaman tertentu sahaja)
- c. Penggiliran tanaman (serangga perosak menyerang jenis tanaman tertentu sahaja)

SOALAN 6:

Apakah jenis bahan buangan yang boleh dikitar semula untuk dijadikan barang baru?

Jawapan:

- a. Kertas
- b. Kaca
- c. Aluminium
- d. Besi
- e. Plastik

¹ Silvikultur merupakan satu kaedah peranaman pokok-pokok secara sistematis di mana tumbesaran pokok, komposisi pokok, kesihatan, kualiti dan keadaan yang dapat menghasilkan pulangan yang optimum akan dipantau dalam memenuhi objektif pengusaha ladang.

SOALAN 7:

Mengapakah tanaman tutup bumi seperti kekacang dan rumput menjalar ditanam di ladang getah dan kelapa sawit?

Jawapan:

- a. Mengurangkan hakisan tanah
- b. Mengelakkan dan mengembalikan nutrien tanah
- c. Melindungi anak pokok (daripada haiwan perosak seperti tikus dan panas matahari)

SOALAN 8:

Pada pandangan anda apakah kesan kepada hidupan manusia jika alam sekitar tidak dipelihara?

Jawapan:

Kualiti hidup manusia merosot

- ❖ Udara dan air tercemar
- ❖ Kes penyakit meningkat (penyakit respiratori, barah kulit, katarak mata, pigmentasi kulit)
- ❖ Penyakit-penyakit baru muncul (SARS, selsema burung, JE)
- ❖ Sumber makanan terjejas (kebuluran, kematian)
- ❖ Perubahan iklim (kemarau panjang, banjir, ribut, hujan asid, pulau haba dan sebagainya)
- ❖ Konflik manusia-manusia dan konflik manusia-haiwan
(perang, serangan haiwan liar ke atas manusia, perebutan kawasan)

Semua gambarajah/foto/rajah dilampirkan dalam satu helaian untuk kemudahan guru membuat salinan kepada pelajar.

2. LATIHAN PENGUKUHAN

2.1. MENCARI JAWAPAN TERSEMBUGNYI

Arahan : Cari jawapan tersembunyi untuk soalan di bawah

Soalan :

- Berlaku sekiranya kawasan tadahan air semakin berkurangan.
- Kaedahdigunakan untuk mengawal makhluk perosak.
- Tanaman jenis ini di tanam untuk mengurangkan haksian tanah.
- Langkah ini digunakan untuk memelihara alam sekitar di kawasan pertanian.
- Contoh bahan pencemar udara.
- Pemandangan alam sesuatu kawasan.
- Hakisan tanah berlaku paling teruk pada kawasan begini.
- Berlaku sehingga menutup permukaan tanah oleh air.
- Pelepasan asap dari kilang membawa kepada pencemaran.....
- Pembalakan tidak dibenarkan di kawasan simpan kekal.
- Penipisan lapisanboleh berpunca daripada penggunaan bahan klorofluorokarbon.
- Petani mesti bijak untuk menggunakanserangga supaya tidak berlebihan.
- Penebanganmerupakan kegiatan manusia yang boleh menyebabkan hakisan tanah.
- Bahan ini (singkatannya).....telah dikenalpasti sebagai penyebab penipisan lapisan ozon.
- Singkatan bagi jabatan kerajaan yang mengendalikan isu - isu alam sekitar.
- Reptilia ini merupakan agen kawalan pengawal perosak di ladang kelapa sawit.
- Hakisan tanah boleh menyebabkan pencemaran.....
- Penggunaankimia secara tidak terkawal dalam pertanian boleh membawa kepada pencemaran tanah.

2.2 Jawapan:

Soalan :

- Berlaku sekiranya kawasan tadahan air semakin berkurangan (krisis air)
- Kaedahdigunakan untuk mengawal makhluk perosak (biologi)
- Tanaman jenis ini ditanam untuk mengurangkan haksian tanah (tutup bumi)
- Langkah ini digunakan untuk memelihara alam sekitar di kawasan pertanian (teres)
- Contoh bahan pencemar udara (debu)
- Pemandangan alam sesuatu kawasan (lanskap)
- Haksian tanah berlaku paling teruk pada kawasan begini (gondol)
- Berlaku sehingga menutup permukaan tanah oleh air (banjir)
- Pelepasan asap dari kilang membawa kepada pencemaran(udara)
- Pembalakan tidak dibenarkan di kawasan simpan kekal (hutan)
- Penipisan lapisanboleh berpunca daripada penggunaan bahan klorofluorokarbon (ozon)
- Petani mestil bijak untuk menggunakan serangga supaya tidak berlebihan (racun)
- Penebanganmerupakan kegiatan manusia yang boleh menyebabkan haksian tanah (pokok)
- Bahan ini (singkatannya)telah dikenalpasti sebagai penyebab penipisan lapisan ozon (CFC)
- Singkatan bagi jabatan kerajaan yang mengendalikan isu-isu alam sekitar (JAS)
- Reptilia ini merupakan agen kawalan pengawal perosak di ladang kelapa sawit (Ular)
- Haksian tanah boleh menyebabkan pencemaran(air)
- Penggunaankimia secara tidak terkawal dalam pertanian boleh membawa kepada pencemaran tanah.(baja)

2.3. AUDIT ALAM SEKITAR SEKOLAH

Objektif :

1. Mengenalpasti bentuk muka bumi sekolah
2. Mengenalpasti aspek dan impak pencemaran alam sekitar di sekolah
3. Mendedahkan pelajar kepada keadaan persekitaran alam sekitar sekolah

Bahan Keperluan :

1. Buku Catatan
2. Pen
3. Kamera
4. Pelan Sekolah

Gerak kerja :

1. Bahagikan pelajar kepada beberapa kumpulan
2. Setiap kumpulan akan mengadakan audit di kawasan tertentu mengikut aspek-aspek kajian alam sekitar. Contoh :
 - a. Pengurusan sisa pepejal / sampah sarap
 - b. Penggunaan tenaga dan air/ utility
 - c. Pengurusan bahan kimia
3. Buat kajian berdasarkan tajuk masing-masing berdasarkan kepada cara/ kaedah, pengurusan dan penggunaannya yang boleh menyumbang kepada pencemaran alam sekitar. Contoh seperti di senarai semak.
4. Bincang dan bentangkan kesemua hasil kajian di dalam kelas.

Contoh Senarai Semak:**Pengurusan Sisa Pepejal**

Bil	Item	Ya	Tidak	Tidak Berkenaan
1.	Adakah sekolah anda mempunyai tong sampah kitar semula ?			
2.	Adakah sekolah menempatkan tong kitar semula untuk kaca di kantin sekolah?			
3.	Adakah sekolah anda mempunyai tong untuk mengitar kertas ?			
4.	Adakah sekolah anda mengitar semula buku ?			
5.	Adakah sekolah anda menggunakan kertas kitar semula untuk mesin faks?			

Petunjuk:

Jika Ya : 2 Markah

Jika Tidak: 1 Markah

Jika Tidak Berkенаan: 0 Markah

3. FAKTA TAMBAHAN

3.1 PERUBAHAN IKLIM DUNIA

Perubahan iklim Dunia akan berlaku sekiranya terdapat perubahan dalam 'Cuaca Purata' yang berlaku di sesuatu tempat. 'Cuaca Purata' merupakan satu penunjuk yang boleh mengukur elemen-elemen seperti suhu, pergerakan angin, kadar kelembapan udara dan sebagainya yang berkaitan dengan cuaca. Perubahan iklim dunia boleh berlaku di semua kawasan dan kejadian yang berlaku pada skala global yang besar akan merujuk kepada perubahan suhu dunia keseluruhannya.

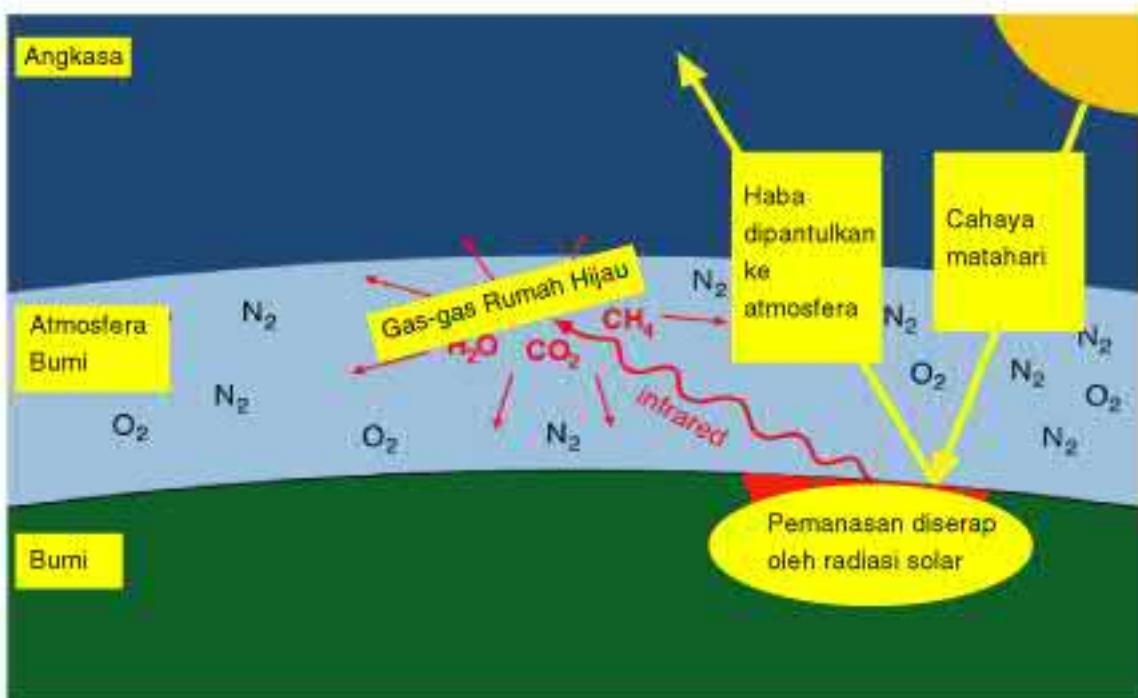
3.1.1. KESAN RUMAH HIJAU

Perubahan iklim Dunia terjadi apabila gas-gas yang dapat memanaskan bumi terperangkap di atmosfera. Gas-gas ini dikenali sebagai Gas-gas Rumah Hijau. Gas-gas ini adalah seperti wap air (H_2O), methana (CH_4), nitrus oksida (N_2O), karbon dioksida (CO_2) dan ozon (O_3).

Gas-gas ini memanaskan bumi dengan membenarkan kebanyakkan cahaya matahari masuk ke atmosfera bumi tetapi menyerap dan menghalang haba dari dibebaskan ke angkasa mengakibatkan peningkatan suhu bumi. Proses ini juga dikenali sebagai 'Kesan Rumah Hijau' dan gas-gas ini dikenali sebagai Gas-gas Rumah Hijau.

Punca utama berlakunya perubahan iklim dunia boleh dikaitkan dengan proses 'Revolusi Industri' yang bermula pada 1750. Penebangan hutan untuk pembangunan, pertambahan penggunaan tenaga, pertambahan dalam penggunaan petroleum oleh kenderaan dan sebagainya telah membebaskan banyak kuantiti gas-gas rumah hijau ke atmosfera. Karbon dioksida merupakan gas yang paling banyak dibebaskan dan ia merupakan gas utama yang menyumbang kepada kesan ini. Kebanyakkan pembebasan gas CO_2 ini adalah disebabkan oleh pembakaran bahan api yang berdasarkan fosil (arang batu, petroleum dan gas asli) oleh industri.

KESAN RUMAH HIJAU

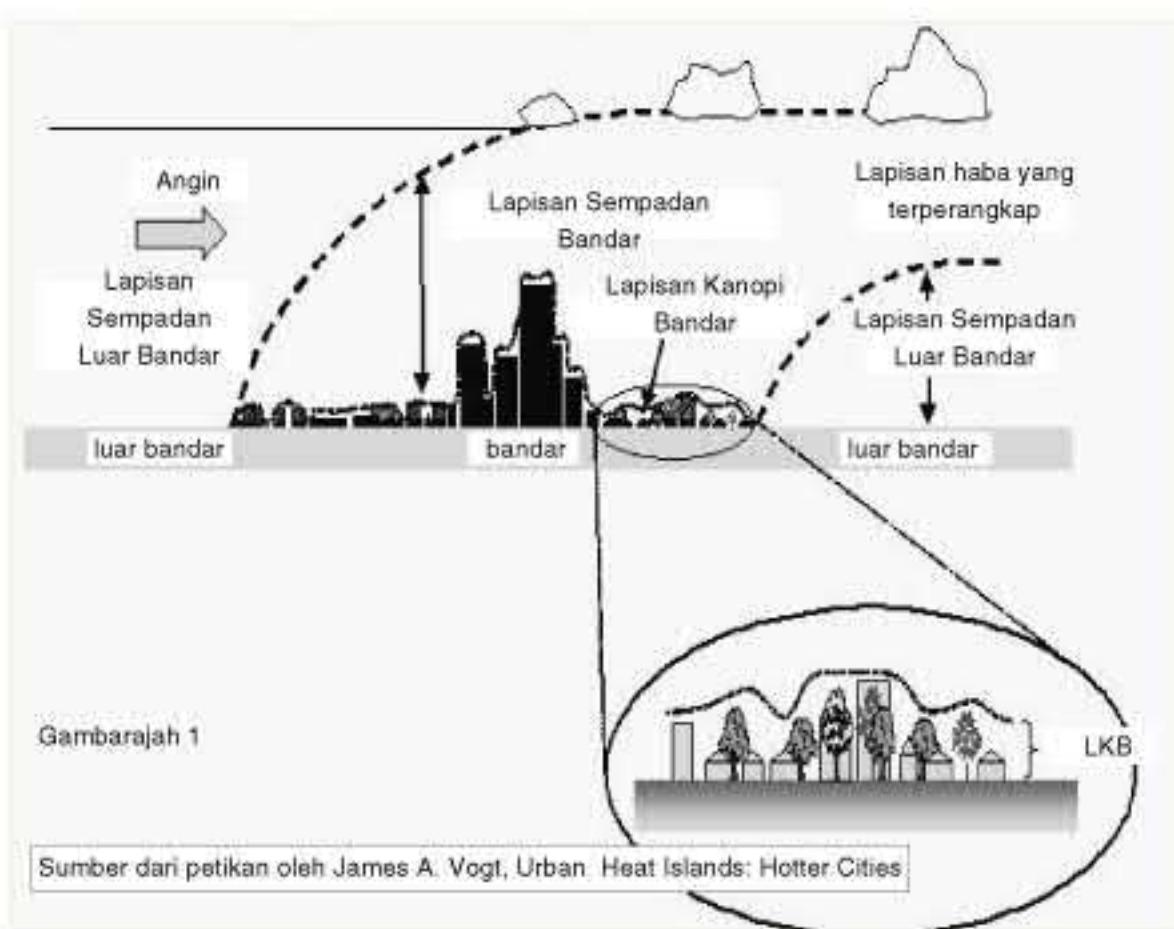

Tahukah Anda?

1. Tahun 1998 merupakan tahun yang terpanas sekali pernah direkodkan diikuti dengan tahun 2002 dan 2003
2. Setiap tan pembakaran karbon akan menghasilkan 3.7 tan CO₂
3. Di antara tahun 1750 sehingga 2000, kepekatan CO₂, CH₄ dan N₂O di atmosfera telah meningkat sebanyak 31%, 151% dan 17% untuk setiap gas yang disebutkan
4. Paras CO₂ di atmosfera sekarang adalah tertinggi berbanding dengan 440,000 tahun dahulu
5. Dalam abad lepas, purata kenaikan suhu global telah meningkat sebanyak lebih kurang 0.6° dan jangkaan menunjukkan yang kenaikan ini akan lebih tinggi iaitu sebanyak 1.4° ke 5.8° pada akhir abad ke 21

3.1.2 PULAU HABA

Pulau haba merujuk kepada keadaan di mana berlakunya pemanasan kepada atmosfera dan permukaan di bandar berbanding dengan kawasan luar bandar. Pembinaan bangunan, jalanraya, pertambahan dalam industri dan penduduk menyebabkan suhu di bandar meningkat dengan lebih cepat berbanding dengan kawasan luar bandar. Peningkatan dalam suhu bandar adalah berbeza-beza bergantung kepada kedudukan dan kepesatan pembangunan. Kesan daripada pulau haba boleh diukur samada ia berlaku pada keadaan setempat atau kesannya kepada skala global dan ini menunjukkan perkaitan diantara proses pembandaran terhadap perubahan alam sekitar.

Pulau haba merupakan satu contoh di mana berlakunya perubahan iklim tanpa disengajakan akibat dari proses pemodenan yang mengubah atmosfera dan keadaan permukaan bumi.

Penerangan Gambarajah 1:

Terdapat 3 jenis Pulau Haba Bandaran:

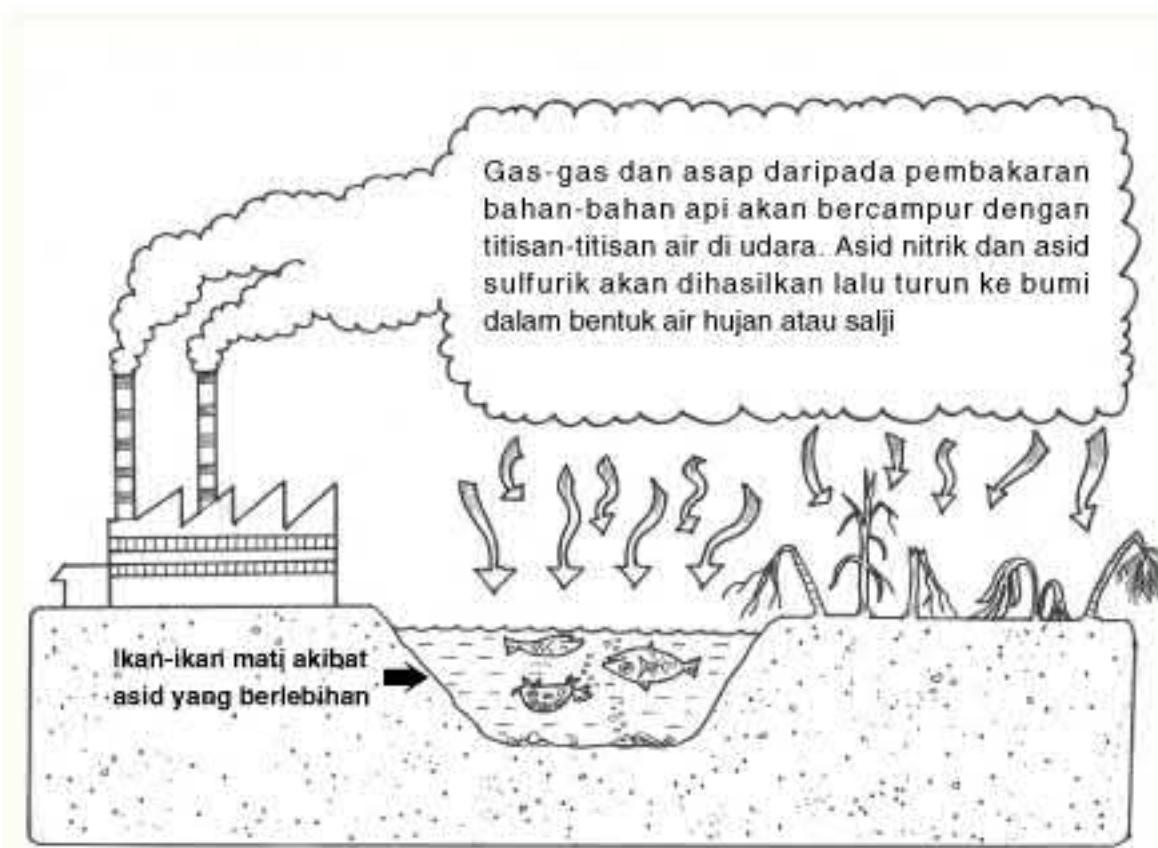
1. Pulau Haba Lapisan Kanopi
2. Pulau Haba Lapisan Sempadan
3. Pulau Haba Permukaan

Pulau Haba Bandaran jenis 1 dan 2 berlaku apabila udara memanaskan atmosfera bandar sementara jenis yang ke 3 merujuk kepada pemanasan yang berlaku di permukaan bandar. Lapisan Kanopi Bandar (LKB) merujuk kepada lapisan udara yang paling hampir ke permukaan bangunan, bersamaan dengan ketinggian bangunan yang terdapat di situ. Selepas lapisan ini, terpadat Lapisan Sempadan Bandar (LSB) yang menjangkau dari beberapa ratus meter sehingga ke satu kilometer. Lapisan LSB inilah yang memerangkap udara panas dalam bentuk kubah yang menyebabkan berlakunya suhu panas di kawasan bandar.

3.2. HUJAN ASID

Hujan asid merupakan hujan yang terhasil apabila udara yang tercemar dengan asap daripada kenderaan dan pembakaran arang batu terperangkap di udara bercampur dengan air hujan. Gas-gas yang dibebaskan ini; kebanyakannya adalah sulfur dioksida dan nitrogen, akan bercampur dengan air hujan untuk membentuk titisan-titisan asid.

Apabila hujan asid ini turun ke bumi, daun-daun pokok yang terkena air hujan ini akan rosak dan membebaskan racun-racun ke atas permukaan tanah apabila daun-daun ini gugur. Ini akan mengurangkan kesuburan tanah.

SAMPEL POSTER KESAN HUJAN ASID

SAMPEL POSTER KESAN HUJAN ASID

Ayah, apa itu hujan asid?

Unit / Bab 11
PENGARUH
MANUSIA TERHADAP
CUACA DAN IKLIM

UNIT 11: PENGARUH MANUSIA TERHADAP CUACA DAN IKLIM

PEMBAKARAN TERBUKA

ASAP KENDERAAN

ASAP KILANG

1.1. LATIHAN PENGUKUHAN 1

Perhatikan rajah di atas dan jawab soalan-soalan berikut.

-Rajah-

SOALAN 1:

Mengapakah Khalid memakai topeng?

Jawapan

Pencemaran udara (Jerebu)

SOALAN 2:

Nyatakan punca-punca yang menyebabkan Khalid terpaksa memakai topeng tersebut.

Jawapan

Punca pencemaran udara

- a. Pembakaran terbuka
- b. Pelepasan asap kilang
- c. Pelepasan asap kenderaan bermotor
- d. Kebakaran hutan

Guru-guru dan murid-murid boleh merujuk kepada laman web www.climatefriendly.com untuk mengetahui dengan lebih lanjut tentang cara-cara yang boleh diambil untuk menjalankan aktiviti-aktiviti yang mesra cuaca.

1.1. LATIHAN PENGUKUHAN 2

AKTIVITI 1

ARAHAH: CARI JAWAPAN TERSEMBOUNYI BERDASARKAN SOALAN-SOALAN DI BAWAH

1. Fenomena _____ menyebabkan kerosakan hidupan akauatik dan mengaratkan struktur besi
2. Keadaan apabila terdapatnya debu, asap, abu dan gas di atmosfera. _____
3. Keadaan di mana atmosfera bandar mempunyai suhu yang lebih tinggi daripada kawasan sekitarnya dipanggil _____
4. Lapisan ozon melindungi hidupan daripada sinaran _____-ungu
5. Tempoh cuaca kering berpanjangan dikenali sebagai _____
6. Penggunaan bahan klorofluorokarbon (CFC) boleh menyebabkan penipisan lapisan _____
7. Kesan daripada peningkatan suhu akibat pembebasan gas karbon dioksida (CO_2) yang memerangkap haba dari bumi dikenali sebagai kesan _____
8. Lapisan udara yang mengelilingi bumi _____
9. Pembakaran bahan api _____ menambahkan kandungan gas CO_2 di udara
10. Haiwan dikenali juga dengan istilah _____
11. Jerebu kerap berlaku di kawasan _____
12. Peningkatan suhu menyebabkan pencairan ais di _____
13. Tumbuh-tumbuhan dikenali juga dengan istilah _____
14. _____ nitrogen terbebas dari kawasan perindustrian bercampur dengan wap untuk membentuk asid nitrik
15. Jerebu sering membawa kepada penyakit _____

1.1. LATIHAN PENGUKUHAN 2

AKTIVITI 1

ARAHAH: CARI JAWAPAN TERSEMBOUNYI BERDASARKAN SOALAN-SOALAN DI BAWAH

Jawapan

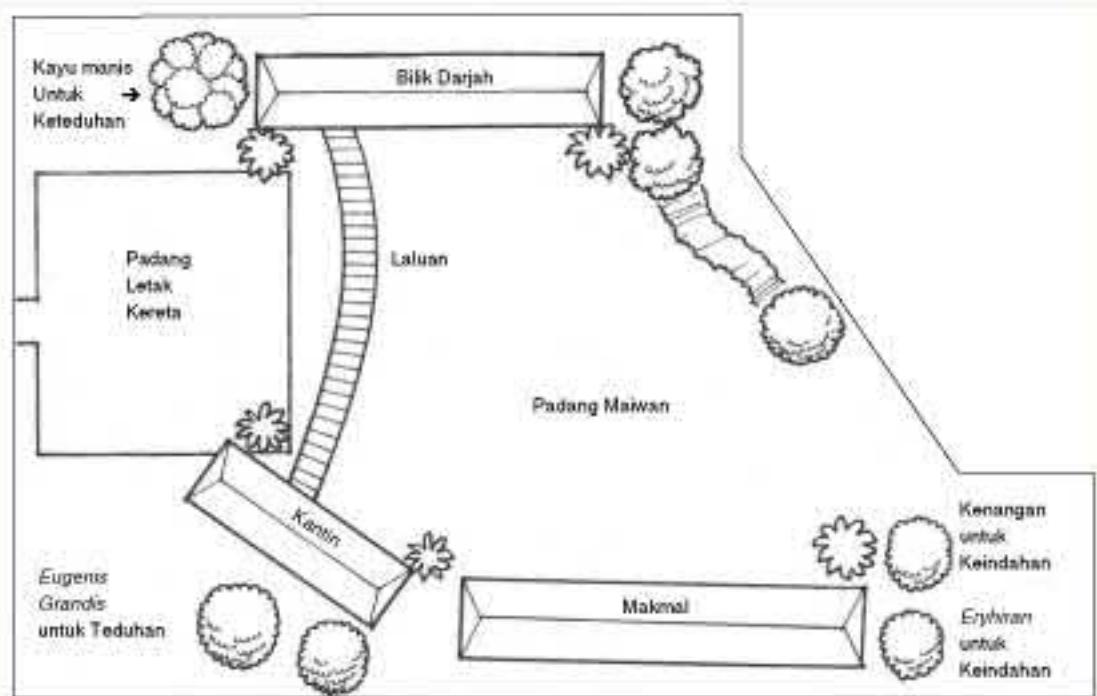

1. Fenomena _____ menyebabkan kerusuhan hidupan akuatik dan mengaratkan struktur besi (Hujan Asid)
2. Keadaan apabila terdapatnya debu, asap, abu dan gas di atmosfera. _____ (Jerebu)
3. Keadaan di mana atmosfera bandar mempunyai suhu yang lebih tinggi daripada kawasan sekitarnya dipanggil _____ (Pulau Haba)
4. Lapisan ozon melindungi hidupan daripada sinaran _____ (ultra)-ungu
5. Tempoh cuaca kering berpanjangan dikenali sebagai _____ (Kemarau)
6. Penggunaan bahan klorofluorokarbon (CFC) boleh menyebabkan penipisan lapisan _____ (Ozon)
7. Kesan daripada peningkatan suhu akibat pembebasan gas karbon dioksida (CO_2) yang memerangkap haba dari bumi dikenali sebagai kesan _____ (Rumah Hijau)
8. Lapisan udara yang mengelilingi bumi _____ (Atmosfera)
9. Pembakaran bahan api _____ (fosil) menambahkan kandungan gas CO_2 di udara
10. Haiwan dikenali juga dengan istilah _____ (fauna)
11. Jerebu kerap berlaku di kawasan _____ (Industri)
12. Peningkatan suhu menyebabkan pencairan ais di _____ (Kutub)
13. Tumbuh-tumbuhan dikenali juga dengan istilah _____ (flora)
14. Gas-gas nitrogen terbebas dari kawasan perindustrian bercampur dengan wap untuk membentuk _____ nitrik (Asid)
15. Jerebu sering membawa kepada penyakit _____ (Mata)

AKTIVITI 2

MEWUJUDKAN TEDUHAN/POKOK ANGKAT DI KAWASAN SEKOLAH

1. Rancangkan satu aktiviti penanaman pokok.
2. Lakarkan peta sekolah anda dan tandakan 'T' di tempat-tempat yang telahpun mempunya pokok.
3. Tandakan 'X' di tempat-tempat yang anda ingin tanami dengan pokok-pokok. Nyatakan sebab anda memilih tempat - tempat tersebut.
4. Nyatakan spesies - spesies yang telah anda pilih dan mengapa spesies tersebut dipilih.
5. Laksanakan rancangan anda dengan bantuan guru.
6. Sediakan buku catatan khas untuk memantau pertumbuhan pokok - pokok yang di tanam serta perhatikan dan catitkan jenis haiwan yang menjadikan pokok tersebut sebagai habitatnya.
7. Adakah anda dapat mengenalpasti spesis perintis yang berada di situ? Jalankan pemantauan ini secara berkala bagi mengenalpasti jenis diversiti kawasan tersebut.
8. Bolehkah anda mengenalpasti rantai makanan yang ringkas di situ.

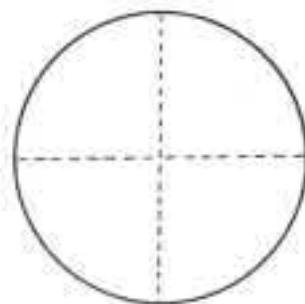
AKTIVITI 3:**MELIHAT KEKOTORAN DI DALAM AIR HUJAN****Bahan :**

Kertas Turas

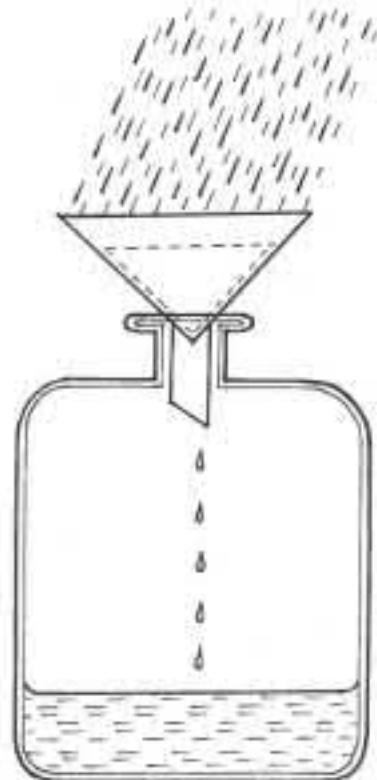
Sebijii Botol

Langkah :

1. Lipat kertas turas menjadi sebuah kon (Lihat Rajah) dan letak di dalam corong turas .
2. Letakkan corong tersebut di mulut botol
3. Kemudian, letakkan kertas ini di tempat yang lapang di luar sekolah atau rumah.
4. Setelah air hujan terkumpul di dalamnya , buka lipatan kertas turas dengan berhati - hati dan letakkannya di atas piring.
5. Labelkan ia 'air hujan'
6. Gunakan bikar bersengat untuk menyukat jumlah air yang telah di kumpul
7. Minta beberapa keping kertas litmus daripada guru anda .
8. Gunakan kertas litmus ini untuk mengetahui nilai pHnya.
9. Bincangkan hasil kajian dan kaitkan dengan kualiti air hujan di rumah anda untuk perbandingan.

Kertas turas
dilipat dan
diletakkan di
corong

AKTIVITI 4:**MENGENAL PASTI TAHAP PENCEMARAN UDARA DI SEKOLAH****Bahan :**

Dua keping piring petri

Dua jalur slaid

Gliserin

Langkah :

1. Sapukan gliserin di atas jalur slaid
2. Letakkan jalur slaid tadi di atas piring Petri
3. Letak piring Petri di dua lokasi berbeza.
 - a. Luar bilik darjah
 - b. Dalam bilik darjah
4. Biarkan selama satu hari
5. Bandingkan permukaan kedua - dua keping slaid tersebut
6. Bincangkan hasil kajian anda. Adakah terdapat perbezaan warna di antara kedua - dua jalur slaid tersebut.
7. Pada pendapat anda apakah yang menyebabkan perbezaan warna kepada slaid tersebut.
8. Kaitkan hasil kajian anda dengan keadaan persekitaran kawasan sekolah.

3. FAKTA TAMBAHAN

10 Perkara Penting yang Perlu Dilakukan Berkanaan Pemanasan Global.

1. Fahami tentangnya - dengan mencari artikel daripada suratkhabar atau laman web sebagai rujukan.
2. Menggunakan kenderaan yang mesra alam - seperti menggunakan pengangkutan awam atau kenderaan yang menggunakan ethanol atau biodiesel.
3. Menggunakan peralatan rumah yang berkesan, menggunakan lampu yang mempunyai voltan yang rendah dan menjimatkan elektrik
4. Membeli belah dengan bijak: Beli produk yang boleh dan diperbuat daripada bahan yang dikitar semula. Ini boleh menjimatkan wang dan mengurangkan pencemaran,
5. Mengalakkan penduduk setempat mengamalkan sikap untuk menjimatkan tenaga.
6. Mengalakkan penanaman lebih banyak pokok, mengadakan lebih banyak kawasan yang terbuka, menggunakan pengangkutan awam dan merancang pembangunan dengan lebih teratur.
7. Menggalakkan penggunaan sumber tenaga solar dalam membangunkan kawasan perumahan yang baru.
8. Penyelidikan dan pembangunan terhadap pertanian dan perhutanan yang lebih lestari seperti menjalankan penyelidikan terhadap tumbuhan yang boleh menghasilkan ethanol dan biofuel.
9. Galakkan oleh kerajaan seperti memperkenalkan polisi yang berkaitan dengan penggunaan tenaga yang berkesan dan memberi insentif terhadap pengguna kenderaan yang mesra alam.
10.mulakan perkara-perkara di atas **SEKARANG SEBELUM TERLAMBAT.**

Berita Harian (15/11/2006 Dunia muka 19)

Perubahan cuaca faktor burung pupus

NAIROBI: Perubahan iklim tidak dipantau boleh menyebabkan kira-kira 72 peratus spesies burung di sesetengah kawasan pupus tetapi dunia masih berpeluang mengehadkan kepupusan itu, kata kumpulan pemuliharaan Pertubuhan Hidupan Liar Dunia (WWF).

Daripada burung pemakan serangga penghijrah hingga ke burung penghisap madu dan penguin, spesies unggas ini sensitif kepada perubahan cuaca dan banyak spesies yang sudah terjejas teruk akibat pemanasan global, kata satu kajian terbaru.

"Burung kini menjadi pemberi isyarat bahawa pemanasan global mewujudkan perubahan besar dan memberi kesan kepada ekosistem," kata WWF dalam satu laporan.

"Bukti yang ada menunjukkan bahawa perubahan iklim turut memberi kesan kepada tabiat burung dengan sesetengah burung penghijrah gagal berhijrah langsung."

Pada masa depan masalah kepanasan bumi yang tidak dipantau, boleh menyebabkan sejumlah besar spesies burung terdedah kepada risiko pupus, bergantung kepada wilayah, iklim dan suasana setempat.

WWF berkata kepupusan boleh dicegah jika penguatkuasaan undang-undang melindungi alam sekitar dilaksanakan, manakala penyebaran gas rumah hijau dihalang untuk memastikan kepanasan bumi meningkat kurang 2°C di atas paras pra-industri.

Sebilangan burung yang mengalami kepupusan di Eropah dan Amerika juga menghadapi masalah kekurangan bekalan makanan yang semakin teruk berikutan kepanasan global yang disebabkan pencemaran akibat bahan bakar.

Laporan itu juga menyatakan bahawa di utara Hudson Bay di Kanada, nyamuk didapati membiak dengan banyaknya pada awal musim panas, tetapi burung laut yang bertelur di kawasan itu tidak dapat menyesuaikan diri dengan tabiat mereka.

Keadaan sama juga berlaku di Belanda dan ia menyebabkan jumlah burung penangkap serangga merosot sehingga 90 peratus sejak 20 tahun lalu.

"Kehanyakan spesies yang masih selamat tinggal di kawasan perlindungan dan mungkin terpaksa meninggalkan kawasan itu jika iklim berubah," kata laporan itu. - Reuters

5. 'POWER POINT'

('Power Point' boleh didapati dalam CD-Rom yang disertakan)

1. 'POWER POINT' 1: PENGARUH CUACA DAN IKLIM TERHADAP KEGIATAN MANUSIA

HELAIAN 1

CIRI-CIRI IKLIM

- PANAS DAN KERING
- MIN SUHU TAHUNAN 27 C – 41 C
- JULAT SUHU HARIAN DAN TAHUNAN TINGGI
- HUJAN TAHUNAN KURANG 250MM
- TIADA LITUPAN AWAN

KEGIATAN MANUSIA:

- PERTANIAN(GANDUM KAPAS)
- PENTERNAKAN(BIRI-BIRI DAN UNTA)
- HIDUP SECARA NOMAD

HELAIAN 2

ZON SEDERHANA KAWASAN

CIRI-CIRI IKLIM

- MUSIM PANAS SINGKAT DAN SEDERHANA PANAS
 - MUSIM SEJUK PANJANG DAN SANGAT SEJUK
 - JULAT SUHU TAHUNAN BESAR 40 °C
 - HUJAN TAHUNAN 500MM
 - TURUN PADA MUSIM PANAS
 - HUJAN PEROLAKAN
 - KERPASAN DALAM BENTUK SALJI PADA MUSIM SEJUK
- KEGIATAN MANUSIA**
- PEMBALAKAN (HUTAN KONIFER)
 - MENJERAT/MEMBURU BINATANG PADA MUSIM SEJUK
 - PENTERNAKAN RUSA
 - PERLOMBONGAN PETROLEUM, GAS ASLI, BATU PERMATA
 - PERTANIAN CAMPUR DI KAWASAN LEBIH PANAS.

HUTAN POKOK TIRUS

KABIN MUSIM SEJUK

MENBURU BINATANG

PEMBALAKAN POKOK TIRUS

HARIMAU SERPONG

PENTERNAKAN RUSA

HELAIAN 3

ZON IKLIM SEJUK

GREENLAND

CIRI-CIRI KIM

- MUSIM PANAS PENDEK DAN SEDERHANA SEJUK (1 - 5 DARJAH CELCIUS)
- MUSIM SEJUK PANJANG DAN TERLAMPUU SEJUK (-4 -22 DARJAH CELCIUS)
- JULAT SUHU TAHUNAN BESAR
- SALI TURUN PADA MUSIM SEJUK
- RIBUT SALI DAN ANGIN KENCANG PADA MUSIM SEJUK

KEGIATAN MANUSIA

- KEGIATAN PERTANIAN TIDAK DAPAT DIALANKAN KERANA PERMUKAAN BUMI DILITUPI AIS
- KEGIATAN MENANGkap IKAN DAN MEMBURU BINATANG DIALANKAN.
- HIDUP SECARA BERPINDAH RANDAH MENGIKUT PERUBAHAN MUSIM

HELAIAN 4

2. 'POWER POINT' 2 - PENGARUH MANUSIA TERHADAP CUACA DAN IKLIM

HELAIAN 1

KEGIATAN MANUSIA

- 1. PEMBALAKAN**
- 2. PERTANIAN**
- 3. PERINDUSTRIAN**
- 4. PEMBANDARAN**
- 5. PENGANGKUTAN**

HELAIAN 2

KESAN

1. PENINGKATAN SUHU
2. KESAN RUMAH HIJAU
3. PENIPISAN LAPISAN OZON
4. KEMARAU
5. JEREBU
6. HUJAN ASID
7. PULAU HABA BANDAR

HELAIAN 3

SUMBANGAN ANDA

MEMBAZIR

- ELEKTRIK
- AIR
- MAKANAN
- KERTAS DAN LAIN-LAIN BAHAN YANG BOLEH DIKITAR SEMULA

MENGGUNA BARANGAN YANG MENGANDUNG
BAHAN CFC

HELAIAN 4

MASA DEPAN KITA

HELAIAN 5

GEOGRAFI

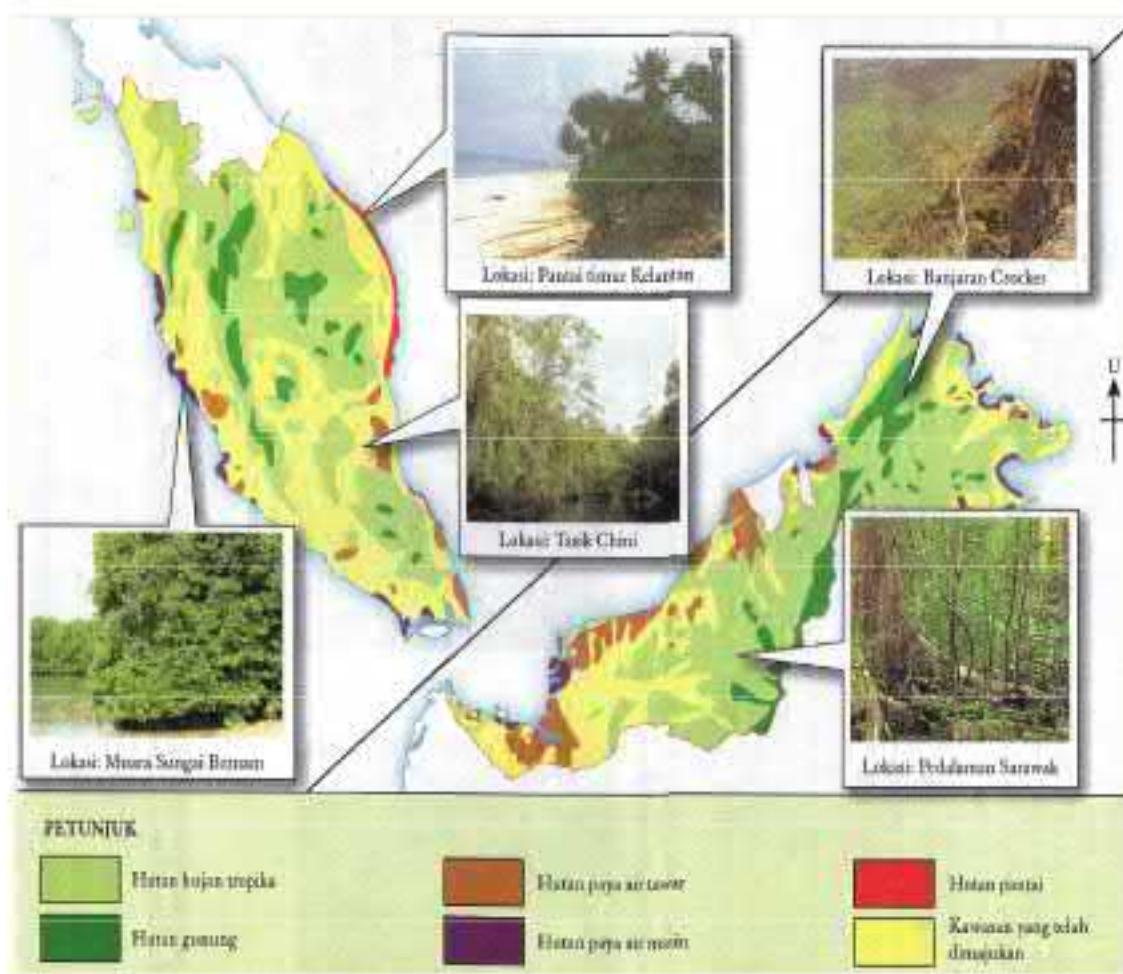
Unit / Bab 14
**KEPENTINGAN
TUMBUH-TUMBUHAN
SEMULA JADI**

1. SEPINTAS LALU BAB 12 DAN 13

'PETA TABURAN TUMBUH-TUMBUHAN SEMULA JADI DI MALAYSIA'
(Sepintas lalu bab 12 dan 13 dilampirkan dalam CD-Rom)

1.1 PETA TABURAN TUMBUH-TUMBUHAN DI MALAYSIA

Taburan pelbagai jenis tumbuh-tumbuhan semula jadi Malaysia.

2. AKTIVITI PENGUKUHAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN

2.1. LATIHAN PENGUKUHAN 1

SOALAN 1:

Apakah kepentingan kawasan tadahan di negara kita?

Jawapan:

- a. Punca/Sumber air
- b. Menyerap air hujan untuk disimpan sebagai air bawah tanah.
- c. Mengurangkan hakisan akibat daripada air larian permukaan

SOALAN 2:

Pada pandangan anda, apakah yang akan terjadi jika kawasan hutan tebal di negara kita diterokai secara berleluasa tanpa kawalan?

Jawapan:

- a. Perubahan landskap
- b. Gangguan ekosistem
- c. Kawasan tadahan air terjejas
- d. Pencemaran (air dan udara)
- e. Kehilangan habitat (kehilangan kepelbagaiannya biologi/spesies)
- f. Kehilangan bank genetik
- g. Kehilangan sumber hutan
- h. Kehilangan sumber ubat-ubatan tradisional
- i. Kehilangan sumber pendapatan negara

2.2. LATIHAN PENGUKUHAN 2

SOALAN 1:

Lihat peta 14. Nyatakan kepentingan kawasan-kawasan yang dilorekkan.

Jawapan:

- a. Kawasan pemeliharaan sumber hutan
- b. Kawasan perlindungan spesies flora dan fauna
- c. Kawasan rekreasi/pendidikan/kajian/ekopelancongan

SOALAN 2:

Sekiranya hutan dinegara kita diterokai sepenuhnya, apakah yang akan berlaku kepada habitat tumbuh-tumbuhan semula jadi dan hidupan liar?

Jawapan:

- a. Kepupusan spesies flora dan fauna
- b. Tiada kesinambungan spesies untuk generasi akan datang

SOALAN 3:

Hutan di negara kita memang kaya dengan pelbagai spesies flora dan fauna yang istimewa. Sekiranya anda seorang pegawai pelancongan, bagaimanakah caranya anda menarik pelancong asing supaya menghayati keistimewaan ini.

Jawapan:

Mempromosi/Memberi maklumat tepat dan jelas tentang keistimewaan flora dan fauna di Malaysia melalui risalah, laman web, CD-ROM, bahan bacaan, dokumentari dan sebagainya.

2.3. LATIHAN PENGUKUHAN 3

SOALAN 1:

Selain menjadi habitat hidupan air, apakah kepentingan lain hutan paya air masin yang terdapat di negara kita.

Jawapan:

- a. Kawasan penampungan hidupan ombak/ribut/tsunami.
- b. Sumber kayu bakau (cerucuk, kayu arang, penghasilan cuka untuk kosmetik dan proses penyayamanan kulit binatang)
- c. Perangkap sampah sarap
- d. Santuari burung (burung berhijrah)
- e. Kawasan kajian/ekopelancongan
- f. Habitat hidupan (kelip-kelip, monyet, biawak dan lain-lain)

SOALAN 2:

Pada pendapat anda, apakah sumbangan tumbuh-tumbuhan semula jadi dan hidupan liar Malaysia dalam meningkatkan ekonomi negara?

Jawapan:

- a. Tumbuhan semula jadi:
 - sumber kayu kayan
 - sumber ubat-ubatan
 - sumber makanan (madu, buah-buahan dan ulam-ulaman)
 - sumber genetik hutan
 - ekopelancongan
 - sumber air
- b. Hidupan Liar
 - sumber rujukan spesies
 - sumber genetik haiwan
 - ekopelancongan

SOALAN 3:

Cuba ramalkan bagaimana kehidupan kita sekiranya negara tidak mempunyai sebarang tumbuh-tumbuhan semula jadi pada suatu masa nanti?

Jawapan:

Gangguan ekosistem yang akan mengakibatkan:

- a. Kualiti udara terjejas
- b. Kehilangan sumber air
- c. Kehilangan sumber makanan dan ubat-ubatan
- d. Kehilangan sumber pendapatan (pembalakan, ekopelancongan)
- e. Kepupusan spesies flora dan fauna

3. LATIHAN PENGUKUHAN

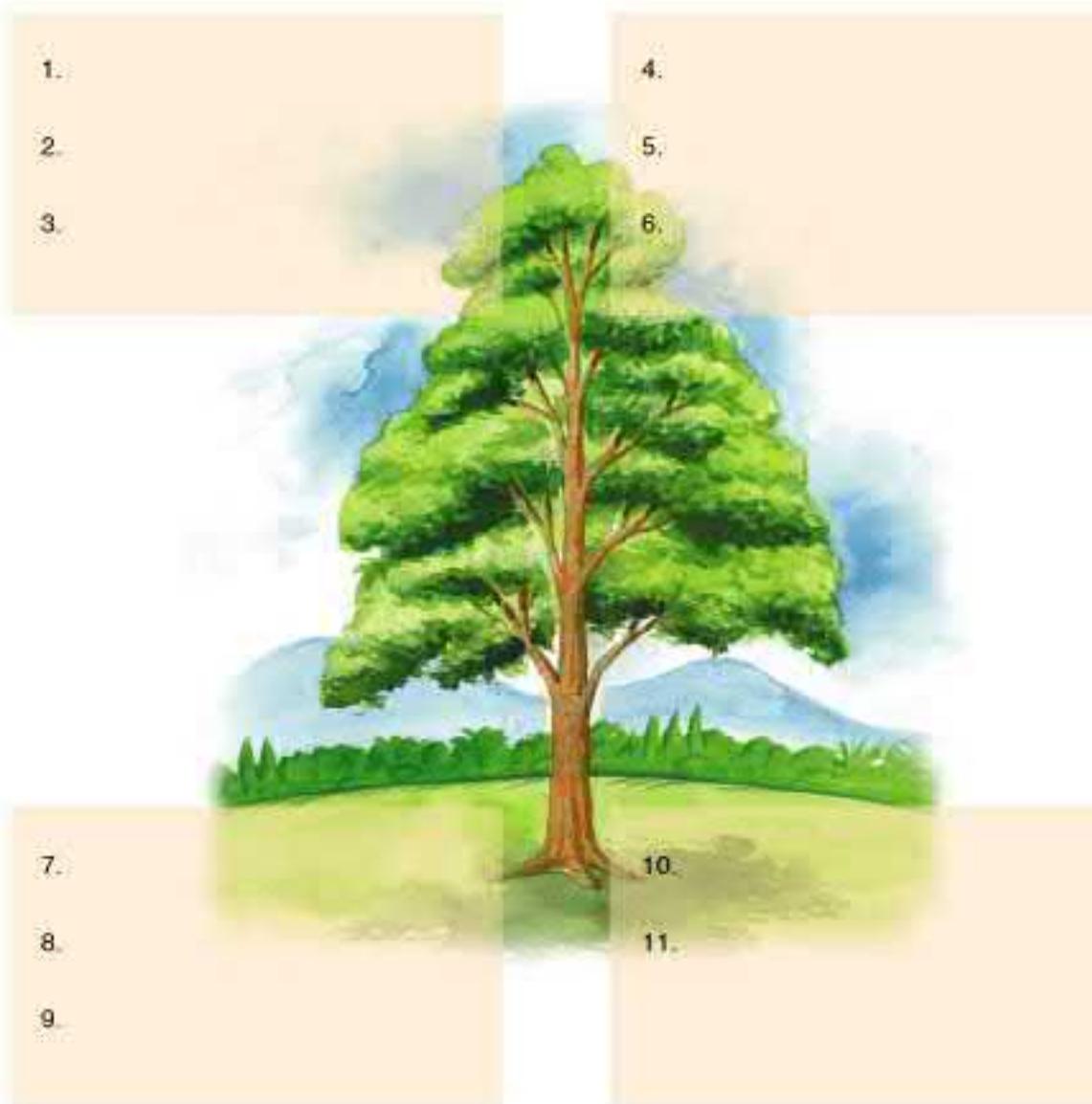
Kepelbagai Biologi atau Biodiversiti

'Bio' - segala kehidupan dan 'diversiti' - kepelbagaian

Biodiversiti bermaksud segala gen, spesies dan ekosistem yang terdapat di dalam satu kawasan luas yang tidak dapat ditentukan sempadannya. Kemasuhan Biodiversiti berlaku akibat daripada aktiviti-aktiviti seperti pembersihan dan pembakaran hutan.

SOALAN LATIHAN 1 :

1. Tuliskan peranan pokok terhadap alam sekitar dan manusia

JAWAPAN LATIHAN 1 :

1. Tuliskan kepentingan pokok terhadap alam sekitar dan manusia

-
- The illustration shows a single, healthy green tree standing in a grassy field. In the background, there are rolling hills under a clear blue sky with a few wispy clouds.
- 1. membebaskan wap air ke atmosfera
 - 2. mengurangkan gas CO₂ di atmosfera
 - 3. bertindak sebagai span untuk menyimpan air
 - 4. Tempat untuk bermain - panjat, membuat rumah pokok
 - 5. memberi perlindungan daripada panas matahari
 - 6. tempat tinggal untuk haiwan
 - 7. mengurangkan kesan Rumah Hijau
 - 8. sumber ubatan
 - 9. membekalkan nutrient tanah
 - 10. membekalkan kayu kayan untuk perabot, rumah dan sebagainya
 - 11. membebaskan O₂ untuk kegunaan manusia dan haiwan

4. FAKTA TAMBAHAN

3.1 TAHUKAH ANDA

1. Hutan Hujan dahulu meliputi sebanyak 14% dari keseluruhan daratan di muka bumi kita dan sekarang dianggarkan hanya kira-kira 6% sahaja yang tinggal.
2. Pakar-pakar menganggarkan bahawa hutan-hutan ini akan hilang sepenuhnya dalam masa 40 tahun lagi sekiranya langkah-langkah pemeliharaan dan pemuliharaan tidak dilakukan.
3. Dianggarkan juga sebanyak 1 ekar hutan hujan ditebang setiap saat di negara-negara membangun dan perindustrian.
4. Sekurang-kurangnya separuh daripada spesies-spesies pokok, haiwan dan mikroorganisma akan pupus atau terancam dalam suku abad ini akibat dari penebangan hutan hujan ini.
5. Pakar-pakar menganggarkan yang kita akan kehilangan 137 spesies tumbuhan, haiwan dan serangga setiap hari akibat daripada aktiviti penebangan hutan. Angka ini adalah bersamaan dengan 50,000 spesies setahun.
6. Hutan Hujan juga membekalkan sumber ubatan kepada manusia. Kemusnahan hutan akan menyebabkan berlakunya penyakit-penyakit yang merbahaya kepada manusia.

3.2 UNIT 14: KEPENTINGAN TUMBUH-TUMBUHAN SEMULAJADI DAN HIDUPAN LIAR

1. MALAYSIA DIIKTIRAF SEBAGAI SALAH SATU DARIPADA 12 BUAH NEGARA DI DUNIA KERANA KEKAYAAN WARISAN SEMULAJADI.

SUMBER: WWF-MALAYSIA

2. MALAYSIA MEMPUNYAI HUTAN HUJAN YANG TERTUA DI DUNIA LEBIH TUA DARIPADA HUTAN AMAZON (AMERIKA SELATAN) DAN CONGO (AFRIKA). HUTAN HUJAN INI TERBENTUK 130 JUTA TAHUN DAHULU LEBIH AWAL DARIPADA HUTAN HUJAN LAIN YANG TERDAPAT DI DUNIA KITA.

SUMBER: LAMAN RASMI 'BADAN TINDAKAN PELANCONGAN MALAYSIA, NEW YORK'

3. TERDAPAT LEBIH DARIPADA 800 SPESIES POKOK YANG BERLAINAN DI DALAM 1 KILOMETER PLOT KAWASAN HUTAN TANAH RENDAH DI BORNEO (DIPTEROCARPA).

SUMBER: LAMAN RASMI 'BADAN TINDAKAN PELANCONGAN MALAYSIA, NEW YORK'

4. MALAYSIA MERUPAKAN NEGARA YANG MEMPUNYAI SPESIES ORKID YANG TERBANYAK DI DUNIA, DI MANA GUNUNG KINABALU DAN SEBAHAGIAN DARI BANJARAN CROCKER DI SABAH MEMPUNYAI KETUMPATAN BILANGAN ORKID YANG TERTINGGI DI DUNIA.

SUMBER: WWF-MALAYSIA

5. MALAYSIA JUGA MERUPAKAN HABITAT BAGI SPESIES GAJAH YANG TERKECIL DI DUNIA IAITU GAJAH PIGMY.
SUMBER: WWF-MALAYSIA

6. TAMAN NEGARA MERUPAKAN HABITAT BAGI 10,000 SPESIES TUMBUHAN; 350 SPESIES BURUNG.
SUMBER: LAMAN RASMI 'BADAN TINDAKAN PELANCONGAN MALAYSIA, NEW YORK'

7. DARIPADA 16 SPESIES RAFFLESIA (BUNGA YANG TERBESAR DI DUNIA) YANG DIKETAHUI, TUJUH DARIPADANYA TERDAPAT DI MALAYSIA.
SUMBER: WWF-MALAYSIA

8. BEBERAPA CIRI SISTEM GUA MULU DI SARAWAK ANTARANYA TERDIRI DARIPADA 'SARAWAK CHAMBER', RUANGAN GUA SEMULAJADI YANG TERBESAR DI DUNIA DAN MAMPU MENAMPUNG GEREJA ST. PAUL, LONDON; DEER CAVE, GUA YANG MEMPUNYAI LALUAN YANG TERBESAR DI DUNIA SERTA CLEARWATER CAVE, GUA YANG TERPANJANG DI ASIA TENGGARA MENJANGKAU PANJANG SEBANYAK 108 KILOMETER DAN INI DIANGGARKAN HANYA 1/3 DARI PANJANG YANG SEBENARNYA.
SUMBER: LAMAN WEB 'MELAWAT MALAYSIA'

9. TERUMBU KARANG DI MALAYSIA MENGANDUNGI 9 KALI LEBIH TINGGI KETUMPATAN SPESIES-SPESIES BERBANDING YANG TERDAPAT DI CARIBBEAN.
SUMBER: WWF-MALAYSIA

10. DENGAN KETINGGIAN 4,101 METER, GUNUNG KINABALU MERUPAKAN PUNCAK YANG TERTINGGI DI ASIA TENGGARA.
SUMBER: PELANCONGAN MALAYSIA

11. ULAR SAWA YANG TERPANJANG DI MALAYSIA TELAH DICATATKAN SEBAGAI UALAR SAWA YANG TERPANJANG DI DUNIA (33 KAKI)
SUMBER: WWF-MALAYSIA

12. DARI SEJUMLAH 1,220 - 1,785 HARIMAU INDO-CHINA YANG TINGGAL DI DUNIA, MALAYSIA MENJADI HABITAT KEPADA LEBIH KURANG 500 EKOR DARIPADANYA.
SUMBER: WWF-MALAYSIA

13. HUTAN HUJAN TROPIKA BORNEO DAN SUMATERA MENJADI HABITAT KEPADA ORANG UTAN, SALAH SATU DARIPADA EMPAT SPESIES BERUK YANG TINGGAL DI DUNIA
SUMBER: WWF-MALAYSIA

5. 'POWER POINT'

('Power Point' boleh didapati dalam CD-Rom yang disertakan)

'Power point' 1: Kepentingan Tumbuh-tumbuhan Semula Jadi di Negara Kita

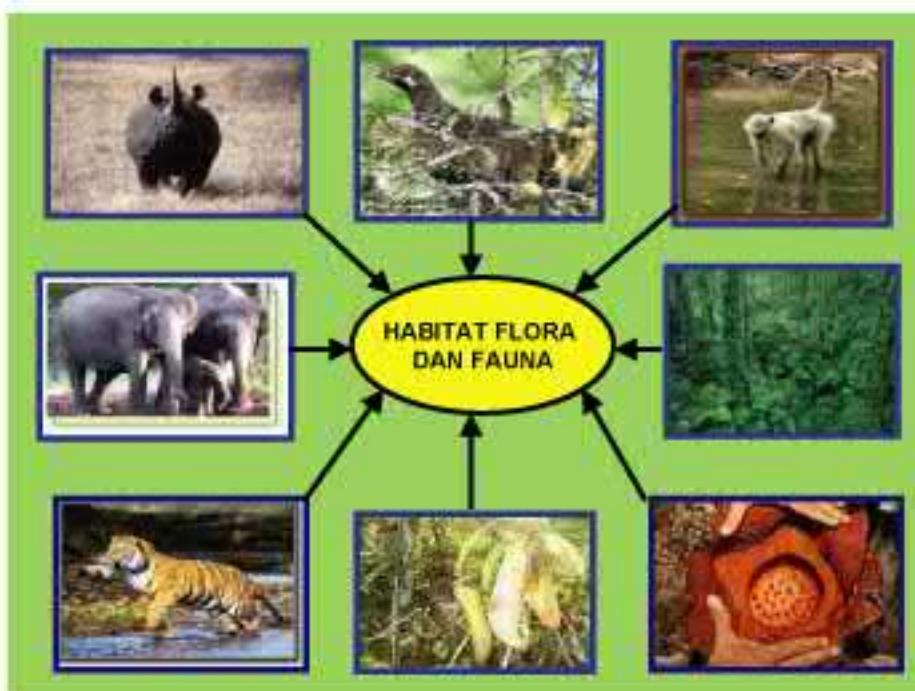
HELAIAN 1

HELAIAN 2

HELAIAN 3

HELAIAN 4

HELAIAN 5

HELAIAN 6

PENCEGAH HAKISAN TANAH

- TUMBUHAN SEMULA JADI BERTINDAK SEBAGAI PENUTUP BUMI
- MELINDUNGI PERMUKAAN TANAH DARIPADA HAKISAN AIR
- DAUN DAN RANTING YANG GUGUR MENGURANGKAN HALAJU AIR HUJAN
- IA JUGA MEMECAHKAN TITISAN AIR HUJAN KEPADA SAIZ LEBIH KECIL
- AIR HUJAN HILANG KEKUATAN UNTUK MENGHAKIS
- AKAR POKOK PULA MENCENGKAM BUTIRAN TANAH DARIPADA TERURAI
- HUTAN BAKAU BERPERANAN MENCEGAH HAKISAN OMBAK DAN PENGHALANG ANGIN

HELAIAN 7

HELAIAN 8

HELAIAN 9

HELAIAN 10

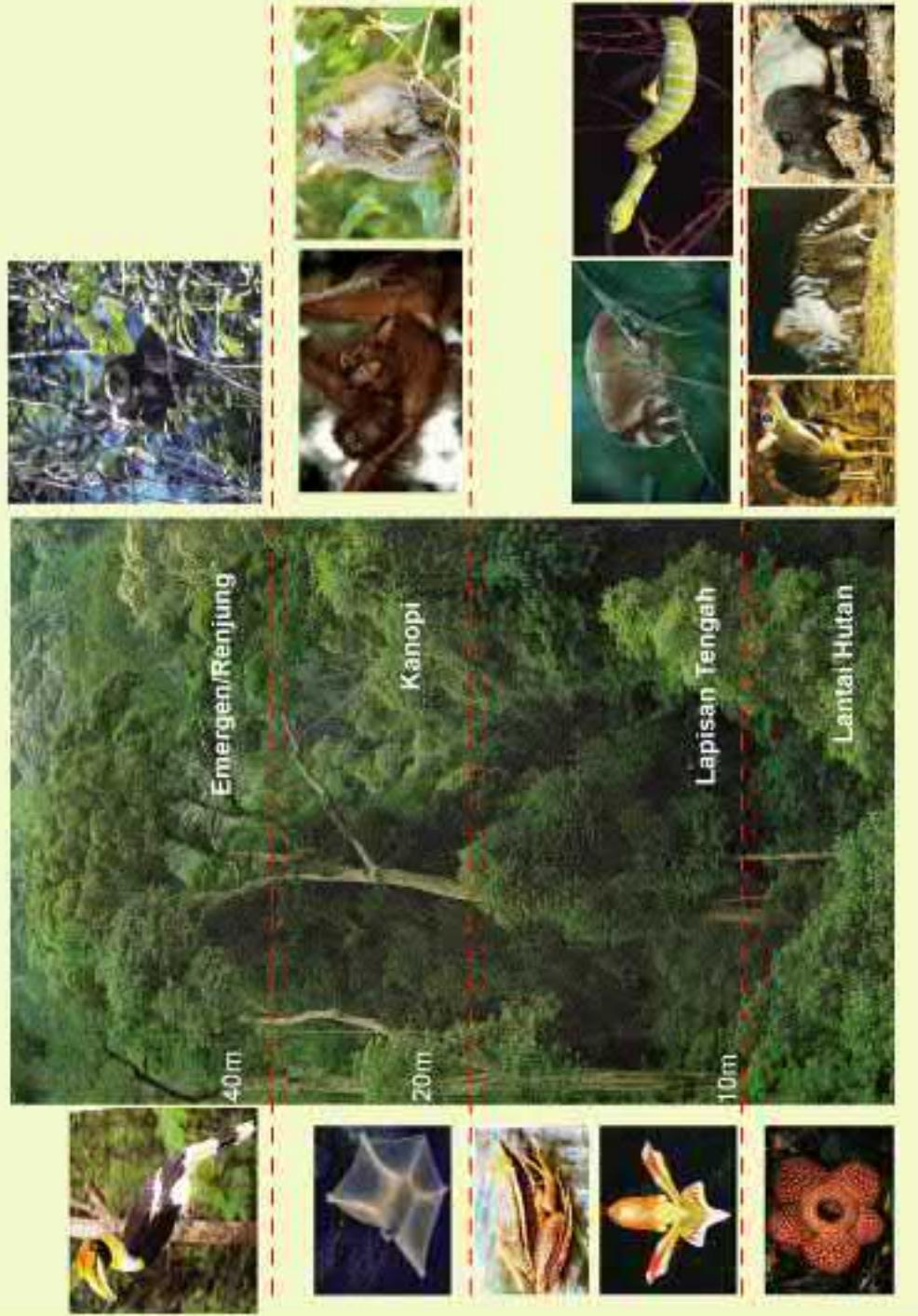
HELAIAN 11

HELAIAN 12

'POWER POINT' 2:

PROFIL HUTAN HUJAN TROPIKA

GEOGRAFI

Unit / Bab 15

KESAN KEGIATAN

MANUSIA TERHADAP

TUMBUH-TUMBUHAN

SEMULA JADI DAN

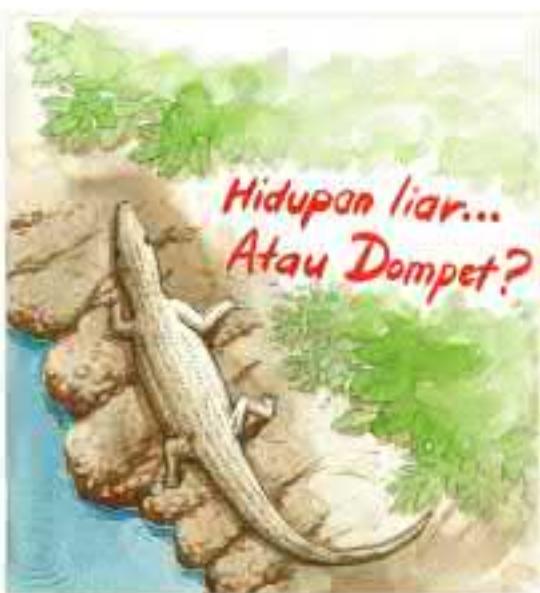
HIDUPAN LIAR

1. AKTIVITI PENGUKUHAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN

1.1 LATIHAN PENGUKUHAN 1

SOALAN 1:

Lihat iklan di bawah. Apakah yang ingin disampaikan melalui iklan tersebut?

Jawapan:

Hidupan liar terancam (dijadikan bahan dagangan)

Banyak hidupan liar telah dijadikan sebagai barang dagangan. Binatang-binatang ini ditangkap dan dibunuh untuk dijadikan makanan eksotika, perhiasan, ubat untuk rawatan tradisional, barang pengguna (pakaian, kasut, beg) serta dijadikan haiwan peliharaan. Harimau, buaya, penyu, tenggiling dan ular merupakan sebahagian daripada haiwan liar yang selalunya menjadi mangsa oleh manusia untuk mendapatkan sumber pendapatan.

Banyak spesies haiwan akan pupus sekiranya langkah-langkah pengawalan tidak diambil untuk melindungi mereka. Akta Perlindungan Hidupan Liar 1972, melarang kita untuk menangkap, membunuh, memakan dan memelihara haiwan liar yang dilindungi sepenuhnya.

SOALAN 2:

Hasilkan sebuah poster untuk melindungi hidupan liar yang diancam kepupusan.

- Rujuk kepada contoh poster yang disertakan.

SOALAN 3:

Apakah yang akan berlaku pada ekosistem Hutan Hujan Torpika sekiranya hutan tersebut dijadikan kawasan pertanian?

Jawapan:

- a. Ekosistem hutan terganggu
- b. Kerosakan kawasan tadahan (sumber air terjejas)
- c. Kehilangan sumber hutan (ubat-ubatan, kayu balak dan makanan)
- d. Kehilangan sumber genetik hutan (kepupusan flora dan fauna)
- e. Peningkatan dalam konflik manusia dan manusia serta manusia dan haiwan
- f. Kemererosotan sektor ekopelancongan
- g. Hakisan tanah
- h. Kehilangan kesuburan tanah akibat penanaman satu jenis tanaman dalam jangka masa panjang
- i. Pembakaran hutan untuk tapak pertanian akan menyebabkan jerebu.

1.2 LATIHAN PENGUKUHAN 2

SOALAN 1:

Nyatakan tiga kegiatan manusia yang memberi kesan terhadap tumbuh-tumbuhan semula jadi dan hidupan liar.

Jawapan :

- a. Pertanian
- b. Pembalakan
- c. Petempatan
- d. Perindustrian
- e. Pembinaan jaringan sistem pengangkutan
- f. Perlombongan

SOALAN 2:

Terangkan bagaimana kegiatan manusia tersebut menyebabkan ketidakseimbangan ekosistem?

Jawapan:

Penebangan hutan akan menyebabkan ekosistem hutan terganggu antaranya:

- a. Proses fotosintesis terganggu - CO₂ lebih, O₂ kurang. - kepanasan global.
- b. Kitaran air - proses sejat perpeluhuan terganggu - tiada hujan - tiada air (krisis air)
(Kehilangan kawasan tadahan dan sumber hutan)

Penebangan pokok yang berleluasa di dunia telah menyumbang kepada beberapa kesan yang tidak baik kepada alam sekitar. Kesan Rumah Hijau, kenaikan suhu bumi yang menyumbang kepada permanasan global dan kejadian pulau haba merupakan beberapa contoh kejadian yang diakibatkan oleh kesan dari penebangan pokok yang berleluasa ini. Di Malaysia, kejadian hujan yang lebat, cuaca yang sangat panas dan perubahan suhu yang amat besar di kawasan-kawasan tinggi adalah berpunca daripada faktor-faktor yang dinyatakan di atas.

Kehilangan spesies haiwan di hutan juga merupakan salah satu kesan negatif daripada aktiviti penebangan pokok yang tidak terkawal. Haiwan yang biasanya menghuni kawasan-kawasan hutan yang luas terpaksa bersaing semasa sendiri dan juga dengan manusia dalam mendapatkan tempat untuk hidup. Haiwan pemangsa, yang memerlukan kawasan habitat yang luas, selalunya akan pupus dahulu dan diikuti oleh haiwan-haiwan yang lain.

Ketidadaan hutan juga akan menyebabkan ekosistem kitaran air akan terganggu yang seterusnya akan menyebabkan kurangnya sumber air bersih. Akibat daripada ketidadaan punca air, sungai-sungai akan menjadi keruh dan cetelek yang boleh menyumbang kepada banjir yang teruk.

2. LATIHAN PENGUKUHAN

Arahan : Cari jawapan tersembunyi untuk soalan di bawah

Soalan:

1. Kawasan adalah tanah tinggi yang merupakan punca sungai kerana menerima hujan lebat.
2. Penebangan hutan tanpa penghutanan semula boleh menyebabkan tanah menjadi
3. Keadaan air menenggelami kawasan yang luas.
4. Pembukaan kawasan ladang secara tidak terancang membawa kepada sumber hutan dan hidupan liar.
5. Apabila berlaku ia banyak menjelaskan kehidupan dan kegiatan harian penduduk.
6. Fenomena kesan rumah mengakibatkan haba dunia meningkat.
7. Pemburuan ke atas haiwan liar boleh membawa kepada kepupusan.
8. Saling kaitan antara benda hidup dengan benda bukan hidup dalam satu alam persekitaran tertentu.
9. Penggunaan baja dalam pertanian adalah penyebab pencemaran air.
10. Haiwan ini sedang mengalami kepupusan di Malaysia.
11. Merujuk kepada haiwan.
12. Merujuk kepada tumbuh-tumbuhan.
13. Akibat berlakunya pencemaran air, dasar sungai menjadi
14. Institut ini menjalankan kajian terhadap hutan.
15. Komponen yang mendirikan ekosistem selain udara, tanah dan organisma hidup.

Jawapan:

Arahan : Cari jawapan tersembunyi untuk soalan di bawah

Soalan:

1. Kawasan adalah tanah tinggi yang merupakan punca sungai kerana menerima hujan lebat (tadahan)
2. Penebangan hutan tanpa penghutanan semula boleh menyebabkan tanah menjadi (gersang)
3. Keadaan air menenggelami kawasan yang luas (banjir)
4. Pembukaan kawasan ladang secara tidak terancang membawa kepada sumber hutan dan hidupan liar (kepupusan)
5. Apabila berlaku ia banyak menjaskan kehidupan dan kegiatan harian penduduk (krisis air)
6. Fenomena kesan rumah mengakibatkan haba dunia meningkat (hijau)
7. Pemburuan ke atas haiwan liar boleh membawa kepada kepupusan (haram)
8. Saling kaitan antara benda hidup dengan benda bukan hidup dalam satu alam persekitaran tertentu (ekosistem)
9. Penggunaan baja dalam pertanian adalah penyebab pencemaran air (kimia)
10. Haiwan ini sedang mengalami kepupusan di Malaysia (tapir)
11. Merujuk kepada haiwan (fauna)
12. Merujuk kepada tumbuh-tumbuhan (flora)
13. Akibat berlakunya pencemaran air, dasar sungai menjadi (cetek)
14. Institut ini menjalankan kajian terhadap hutan. (FRIM)
15. Komponen yang mendirikan ekosistem selain udara, tanah dan organisma hidup (Hutan)

3. KERATAN AKHBAR

Forest reserves only in name

KOTA KINABALU: Satellite images have shown that nearly 50,000 hectares of Sabah's forest reserves is being cultivated illegally.

Political interference, criminal intimidation and illegal immigrants are the major challenges the Forestry Department faces in dealing with the problem, says a senior forestry official.

Sabah state forestry officer Adilif Samsi says that individuals and companies have trespassed in forest reserves for the commercial cultivation of palm oil, cassava and rubber.

"Even villages have been set up in forest reserves."

Zulhil was presenting a paper titled "Current Issues and Approaches to Address Encroachment into Forest Reserves" at a district officers' conference here.

Some of the illegal villages have even benefited from gov-

ernment projects such as roads, schools and hospitals, he added.

Citing an example of political interference, he said some politicians had sent official letters asking the department not to take action against locals who encroach on forest reserves.

And last year, he said, 25 forestry officers were prevented from inspecting an area in Lahad Datu by people armed with machetes and spears.

When the issue of encroachment on forest reserves was raised at the recent state assembly sitting, some of the assemblymen called on the Forestry Department to "show compassion".

Since the Forestry Department launched "Opis Salak" in 2003 to combat the problem, 261 Malaysians and 471 illegal immigrants have been arrested for trespassing.

Illegal immigrants and companies have used the reserves to grow oil palms. In Sabah, 50,000ha have been cultivated illegally.

259 turtles seized from fishing boat

SABAH: Marine police removing some of the carcasses from the fishing boat yesterday.

MARINE police detained 17 Chinese fishermen and seized 259 turtles after intercepting their boat for encroaching into Malaysian waters, about 17.5 nautical miles northeast of Pulau Mengalum, near Kota Kinabalu, yesterday.

Sabah Marine police chief ACP Suhb Abdullah said that only 20 of the turtles, made up of hawksbill and green turtles, were still alive while of the rest, 19 had already been cut up.

Their boat and three sharks on board were also seized, he said yesterday.

All the fishermen, aged

between 20 and 40 years, the boat and the items seized had been handed over to the Fisheries Department for further action, he said.

He said that the boat, from Hainan province in China, was intercepted at 9.35am by a patrol vessel taking part in the Marine police's ongoing Opis Octopus.

On Monday, Sabah Marine police detained 19 Chinese fishermen and seized 72 turtles, six still alive, after intercepting their boat for encroaching into Malaysian waters about 18 nautical miles off Pulau Mantanani. — Bernama

Suffering slow lorises saved from pet shop

■ By Jessica Lim

jlim@thestar.com.my

KUALA LUMPUR: Holy came fast. He's seven slow lorises, which were found during a raid on a pet shop in Bandar Puteri Permai, Seri Kembangan, on Thursday.

The raid by the Department of Wildlife and National Parks (Perhilitan) also uncovered a masked palm civet and a baby python.

A piece of animal skin, believed to be that of a leopard, was also found drying on a car parked opposite the petshop.

The owners of the shop have denied owning it, said Perhilitan Wildlife Crime Unit officer Colocerando Razood.

Most of the animals were displayed for sale in cages placed along the five-foot-way outside the shop.

The pet shop owners could not produce documents for the seized animals.

"One slow loris is very sick, and three or four others are also not healthy. They are actually quite active, but when we found them, they didn't fully respond," said Razood.

"We believe they were exposed to the sun all day."

The python was undernourished.

Razood said it was the biggest seizure of slow lorises during a single raid in the country.

A slow loris can fetch between RM2,000 and RM3,000 on the black market, and the civet, above RM5,000.

The animals are being housed at the Perhilitan headquarters in Cheras, where their health is being monitored. They may eventually be sent to the Malacca Zoo or the

Perhilitan Wildlife Crime Unit officer Colocerando Razood taking a closer look at two of the seven slow lorises seized. (Inset) The baby python.

department's animal rescue centre.

Both slow lorises and masked palm civet are totally protected under the Protection of Wildlife Act 1972.

Illegally keeping a male slow loris brings a maximum fine of RM1,000, two years' jail, or both, while illegally having a female one can bring a max-

imum fine of RM10,000, 10 years' jail, or both.

Pythons are also protected under the Act. Illegally having one can bring a maximum fine of RM3,000, maximum jail term of three years' or both.

Those illegally having any part of a dead leopard face a maximum fine of RM15,000, or five years' in jail.

New Straits Times (29/03/2007 Nation muka 28)

4. FAKTA TAMBAHAN

4.1 KEMUSNAHAN HUTAN

Ekosistem Hutan Hujan tropika / Hutan khatulistiwa telah terganggu dengan teruk akibat dari gangguan manusia. Dianggarkan dalam 8000 tahun kebelakangan ini, kira-kira 45% daripada hutan semulajadi bumi telah musnah, kebanyakannya pada abad ke 20. Dianggarkan juga, antara 7 ke 20 juta hektar hutan dimusnahkan setiap tahun terutamanya untuk pertanian, pembalakan dan pembangunan. Menurut Food and Agriculture Organisation of the United Nations (FAO) , jumlah keluasan hutan yang terdapat di muka bumi sekarang adalah 3.9 bilion hektar; bersamaan dengan jumlah keluasaan Amerika Selatan, Tengah dan Utara digabungkan.

Fakta mengenai kadar kemusnahan hutan

Keluasan Hutan	Kadar Kemusnahan
1 hektar (Saiz dua padang bola)	Setiap saat
60 hektar	Setiap minit
86 000 hektar (lebih besar dari bandar New York)	Setiap hari
31 juta hektar (lebih besar dari negara Poland)	Setiap tahun

Kemusnahan hutan ini akibat dari penebangan, fragmentasi dan degradasi hutan secara berterusan. Faktor utama yang menyumbang kepada proses ini adalah disebabkan oleh manusia. Untuk mendapatkan sumber pendapatan mereka, mereka memusnahkan hutan untuk dijadikan tanah pertanian, menjalankan aktiviti pertanian pindah tanpa rancangan, memperkenalkan spesies tumbuhan dan haiwan asing, menjalankan proses pemodenan (seperti membina jalanraya, empangan hidroelektrik dan bandar-bandar baru) dan sebagainya.

Proses kemasuhanan hutan akan menyumbang kepada pencemaran udara, kenaikan suhu dunia dan seterusnya menyumbangkan kepada perubahan iklim dunia akibat dari pembakaran hutan yang berleluasa. Proses ini akan menambahkan gas-gas rumah hijau di atmosfera akibat dari hasil pembakaran dan ketiadaan pokok untuk menjalankan proses fotosintesis.

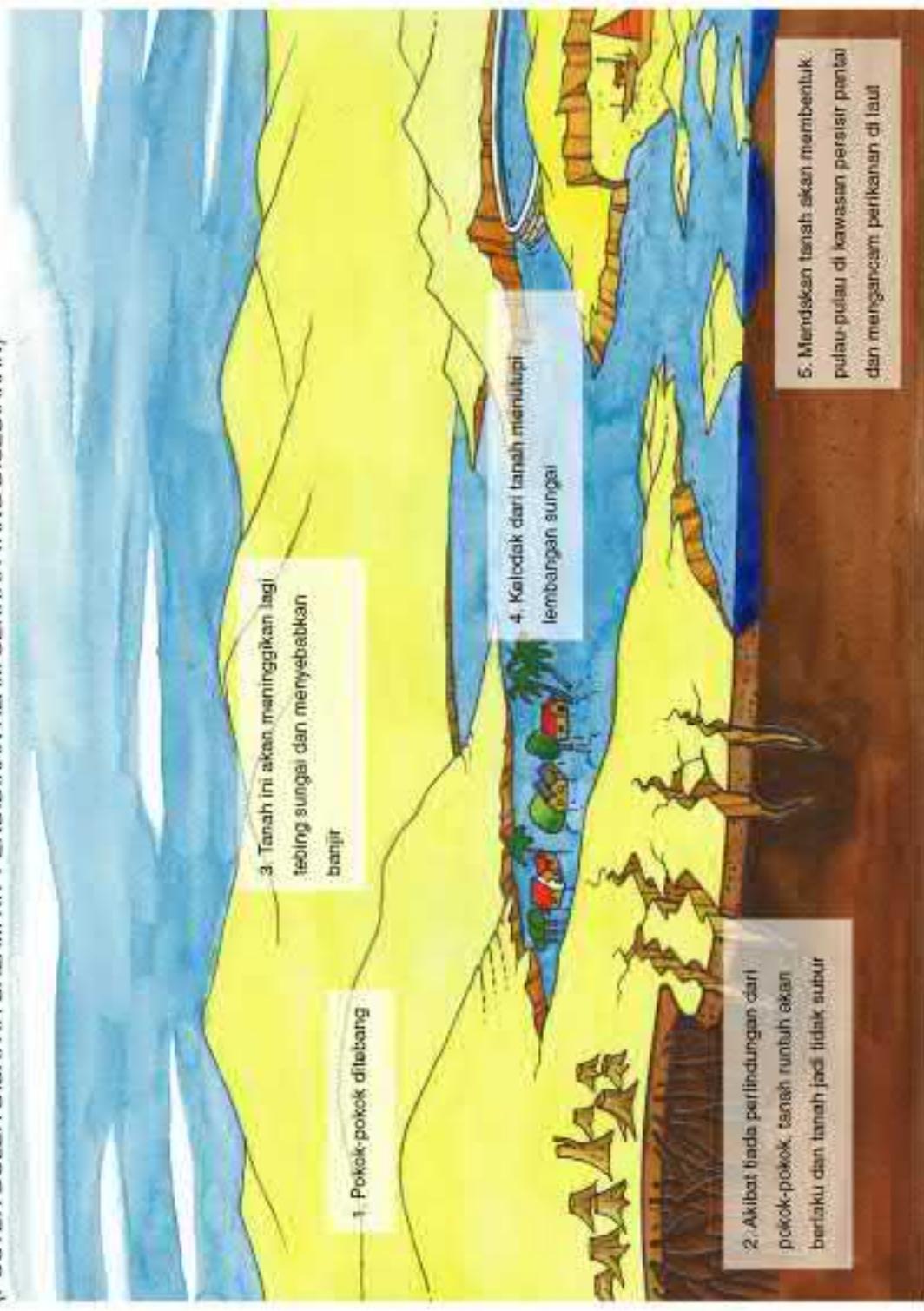
Hidupan Liar

Kajian menunjukkan banyak hidupan liar kini telah ataupun hampir pupus akibat dari kemasuhanan habitat mereka iaitu hutan. Kajian oleh World Resources Institute mendapati bahawa kadar kepupusan di muka bumi ini sekarang adalah 1000 kali lebih pantas dari kadar kepupusan akibat dari proses semulajadi mereka. Sebahagian saintis menganggarkan sebanyak 137 spesies pupus setiap hari dan kadar ini adalah bersamaan dengan 50,000 spesies setiap tahun.

Hidupan-hidupan liar telah dikesan 'hilang' sebanyak 50 - 100 kali lebih pantas dari kadar biasa. Kadar ini dijangka akan meningkat lagi sekiranya langkah-langkah pemeliharaan dan pemuliharaan tidak dijalankan. Sekiranya tren ini berterusan, anggaran sebanyak 34,000 spesies tumbuhan dan 5,200 haiwan termasuklah satu daripada lapan spesies burung di dunia akan menghadapi kepupusan.

5. SAMPEL POSTER

KESAN KETIADAAN HUTAN (POSTER BOLEH DIDAPATI DALAM KIT PENDIDIKAN ALAM SEKITAR YANG DISEDIAKAN)

GEOGRAFI

Unit / Bab 16

PEMELIHARAAN &

PEMULIHARAAN

TUMBUH-TUMBUHAN

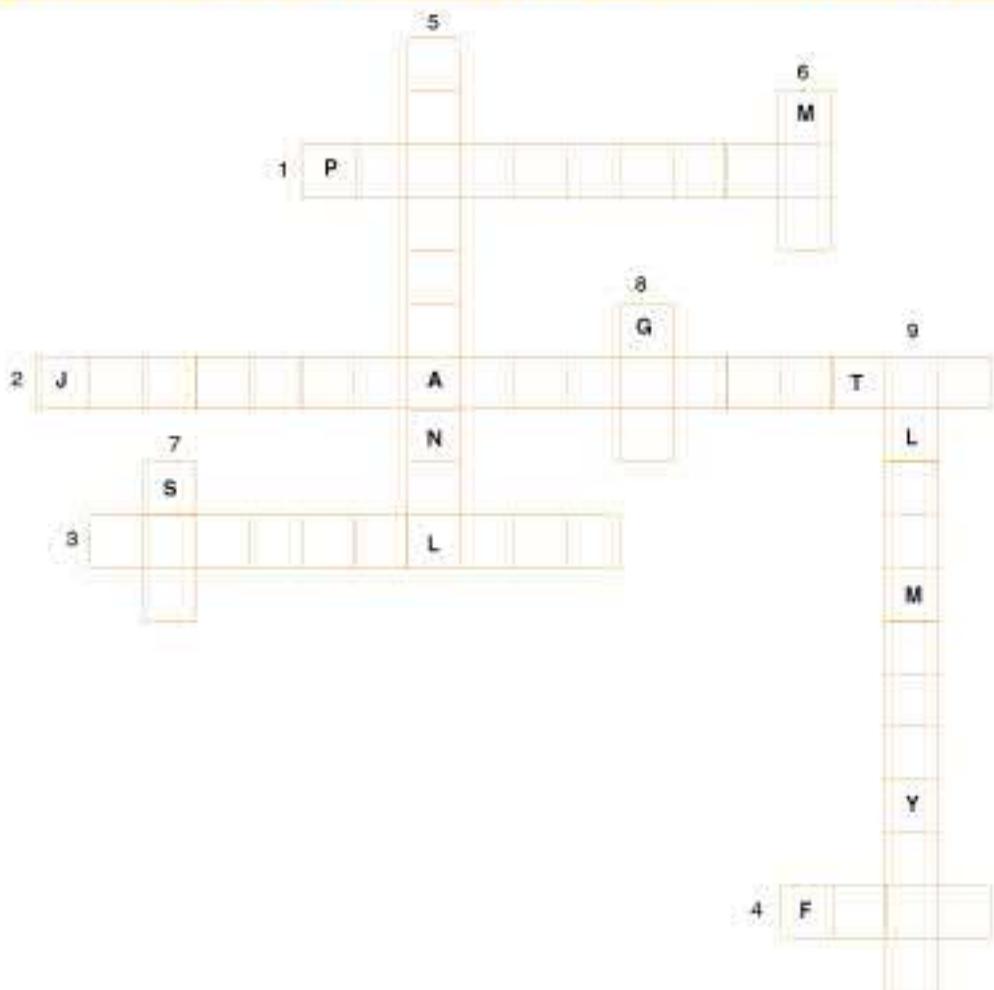
SEMULA JADI

DAN HIDUPAN LIAR

1. LATIHAN PENGUKUHAN

Badan kerajaan dan badan bukan kerajaan (NGO) yang terlibat secara langsung dengan pemeliharaan dan pemuliharaan tumbuh-tumbuhan semulajadi dan hidupan liar

1.1 ARAHAN: ISI PETAK KOSONG DENGAN JAWAPAN YANG BETUL

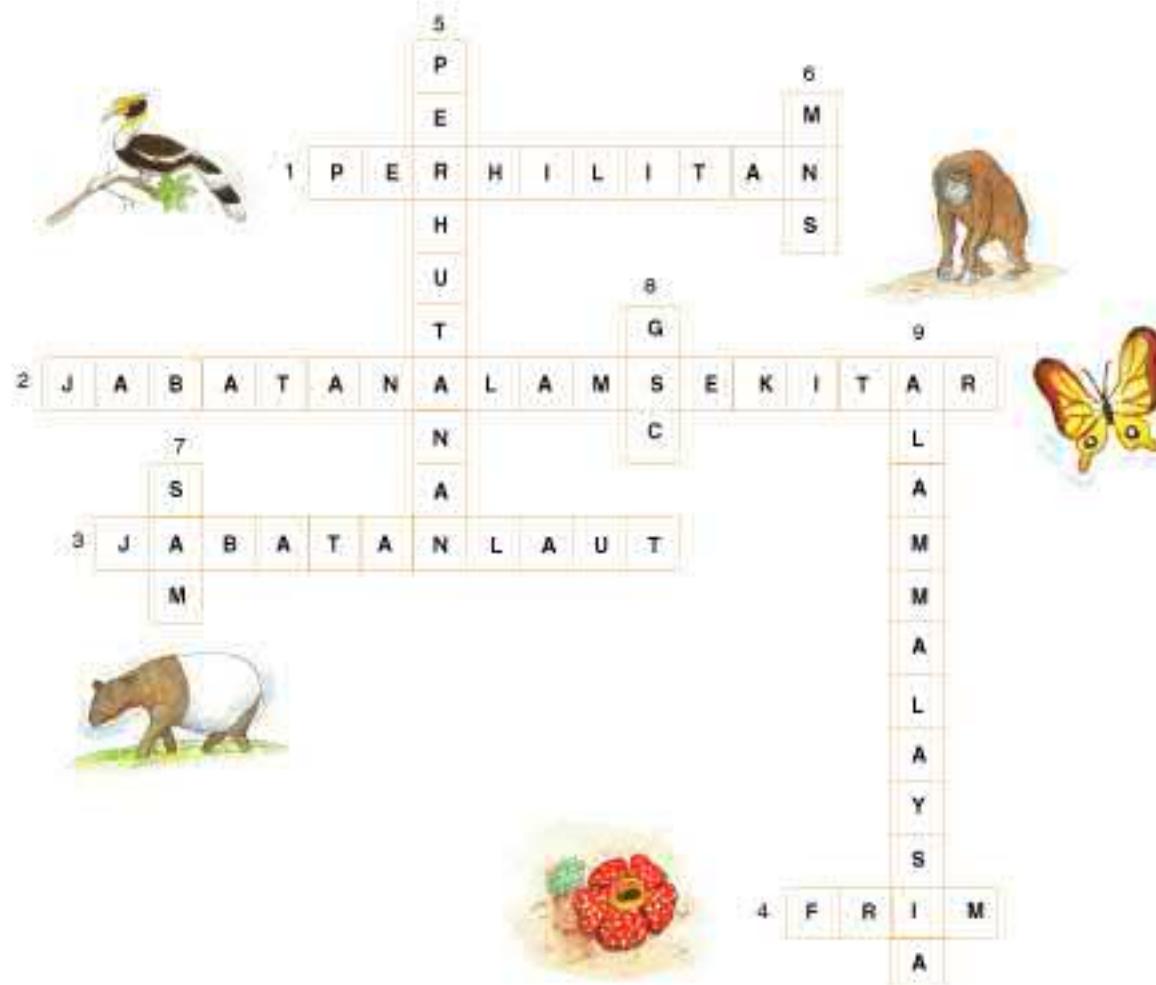
MELINTANG

1. Jabatan kerajaan yang bertanggungjawab dalam melindungi hidupan liar dan taman negara.
2. Jabatan ini menjalankan tugas penguatkuasaan akta kualiti alam sekitar.
3. Menjaga dan memelihara taman laut dan pulau-pulau di jalankan oleh _____
4. Satu badan berkanun yang menjalankan penyelidikan terhadap pokok hutan bagi menghasilkan pokok yang bermutu tinggi (singkatan)

MENEGAK

5. Jabatan ini bertanggungjawab mengawalselia aktiviti pembalakan.
6. Singkatan nama Persatuan Pencinta Alam Malaysia.
7. Sebuah badan NGO yang mengendalikan isu-isu alam sekitar (singkatan)
8. Singkatan nama bagi Global Environment Center
9. Tabung _____ mengumpul dana bagi projek pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar.

Jawapan:

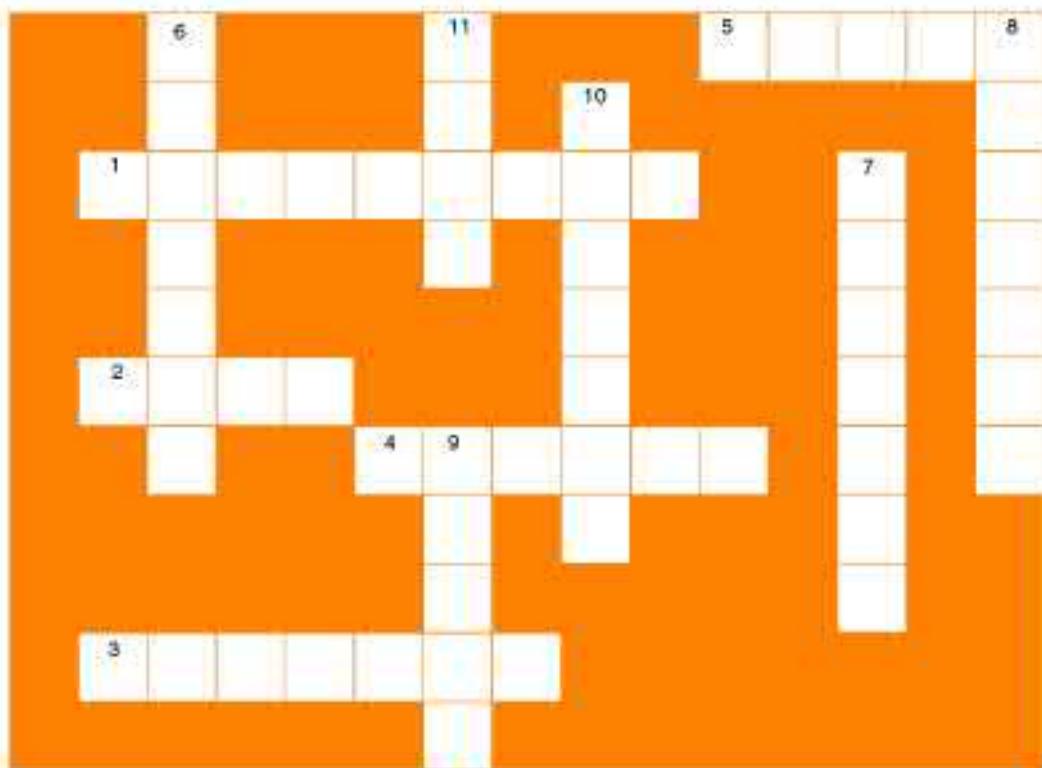
MELINTANG

1. Jabatan kerajaan yang bertanggungjawab dalam melindungi hidupan liar dan taman negara.
2. Jabatan ini menjalankan tugas penguatkuasaan akta kualiti alam sekitar.
3. Menjaga dan memelihara taman laut dan pulau-pulau di jalankan oleh _____
4. Satu badan berkanun yang menjalankan penyelidikan terhadap pokok hutan bagi menghasilkan pokok yang bermutu tinggi (singkatan)

MENEGAK

5. Jabatan ini bertanggungjawab mengawalselia aktiviti pembalakan.
6. Singkatan nama Persatuan Pencinta Alam Malaysia.
7. Sebuah badan NGO yang mengendalikan isu-isu alam sekitar (singkatan)
8. Singkatan nama bagi Global Environment Center
9. Tabung _____ mengumpul dana bagi projek pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar.

1.2 ISIKAN PETAK KOSONG DENGAN JAWAPAN YANG SESUAI

SOALAN:

Mendatar:

1. Tumbuhan semulajadi perlu dipelihara dan dipulihkan untuk menjamin keseimbangan (ekosistem)
2. Hasil hutan yang sangat menilai untuk kesihatan manusia yang dihasilkan oleh lebah (madu)
3. Kawasan hujan berfungsi sebagai span untuk menyerap air hujan (tadahan)
4. Hutan hujan tropika membekalkan sumber tradisional (ubatan)
5. Haiwan besar yang terdapat di hutan Semenanjung Malaysia (gajah)

Menegak:

6. berlaku dengan giat apabila permukaan bumi terdedah kepada air hujan (hakisan)
7. Sumber ini terhasil daripada proses fotosintesis (oksigen)
8. Flora dan fauna akan mengalami kepupusan sekiranya mereka dimusnahkan (habitat)
9. Kawasan hutan paya menjadi habitat kepada pembiakan hidupan laut (bakau)
10. Tumbuhan yang mempunyai nilai komersial dalam hutan hujan tropika (meranti)
11. Kawasan penternakan haiwan yang terdapat di Kuala Gandah

Jawapan:

Mendatar :

1. Tumbuhan semulajadi perlu dipelihara dan dipulihkan untuk menjamin keseimbangan
2. Hasil hutan yang sangat menilai untuk kesihatan manusia yang dihasilkan oleh lebah.
3. Kawasan hujan berfungsi sebagai span untuk menyerap air hujan.
4. Hutan hujan tropika membekalkan sumber tradisional.
5. Haiwan besar yang terdapat di hutan Semenanjung Malaysia.

Menegak:

6. berlaku dengan giat apabila permukaan bumi terdedah kepada air hujan.
7. Sumber ini terhasil daripada proses fotosintesis.
8. Flora dan fauna akan mengalami kapupusan sekiranya mereka dimusnahkan.
9. Kawasan hutan paya menjadi habitat kepada pembiakan hidupan laut.
10. Tumbuhan yang mempunyai nilai komersial dalam hutan hujan tropika.
11. Kawasan penternakan haiwan yang terdapat di Kuala Gandah.

PADANKAN SOALAN DALAM PETAK A DENGAN JAWAPAN DALAM PETAK B

A	B
Langkah yang diambil oleh Jabatan Perhutanan Malaysia untuk mengekaikan sumber hutan.	● Orang Utan
Peranan utama PERHILITAN	● Pusat Pengurusan Gajah
Di kawasan hutan ini sebarang aktiviti pembalakan, penerokaan tanah dan pemburuan binatang diharamkan	● Taman Laut Pulau Redang
Kaedah ini memastikan hanya pokok balak yang cukup matang sahaja dipilih untuk ditebang	● Menjalankan pemantauan untuk memastikan tidak berlaku aktiviti pembalakan atau pemburuan haram
Peranan utama Renjer Jabatan Perhutanan,	● Menjalankan penyelidikan hutan
Pusat Perlindungan Hidupan Liar di Kuala Gandah, Pahang	● Melindungi hidupan liar
Terdapat di Pusat Perlindungan Taman Negara Sepilok, Sabah.	● Penghutanan semula
Aktiviti ini membantu mengurangkan eksploitasi sumber semulajadi dan sampah sarap.	● Penebangan pokok terpilih
Peranan Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM)	● Kitar Semula
Pusat perlindungan hidupan laut di Terengganu.	● Taman Negara

PADANKAN SOALAN DALAM PETAK A DENGAN JAWAPAN DALAM PETAK B

Jawapan:

A

B

2. FAKTA TAMBAHAN

PENGHUTANAN SEMULA

PENGHUTANAN SEMULA merupakan satu proses menambahbaik dan menghasilkan semula kawasan hutan yang telah musnah akibat dari aktiviti penebangan hutan. Hasil dari proses ini adalah kewujudan kembali ekosistem hutan dan menyediakan kembali sumber-sumber hutan. Ia juga dapat mengurangkan kehadiran karbon yang banyak di atmosfera.

Penghutanan Semula secara Semulajadi

Proses ini boleh berlaku secara semulajadi sekiranya sebahagian besar kawasan yang ditebang tidak diganggu. Hutan-hutan semulajadi ini selalunya akan pulih secara sendiri dan akan menghasilkan keadaan asal mereka dengan cepat.

Penghutanan Semula secara Buatan

Di kawasan-kawasan yang gersang, tropika atau sensitif, hutan-hutan ini tidak dapat untuk dipulihkan dengan sendiri disebabkan oleh keadaan-keadaan persekitaran yang telah diubahsuai. Sebagai contoh, di kawasan gersang, tanah akan menjadi cepat kering akibat kepanasan matahari dan ini tidak sesuai untuk pertumbuhan pokok. Selain itu juga, proses peragutan oleh haiwan-haiwan ternakan dan pengeluaran yang berlebihan juga menyumbang kepada ketidaksesuaian tanah gersang untuk pulih sendiri.

Di kawasan ini, penghutanan semula memerlukan kita untuk menanam anak-anak pokok dan proses ini mestilah diikuti dengan proses pengairan yang berkesan serta perlindungan dari ancaman-ancaman lain seperti ragutan oleh haiwan ternakan. Proses penghutanan semula dapat mengurangkan kebergantungan kita terhadap penggunaan sumber hutan. Di Finland dan Kanada, hutan-hutan ditanam semula oleh pengusaha industri kertas untuk mendapatkan sumber pulpa. Pekerja-pekerja akan menanam semula anak-anak pokok yang baru untuk menggantikan pokok yang telah ditebang.

3. KERATAN AKHBAR

3,000 pokok bakau ditanam

PELAJARAN pokok Bahasa Melayu Pelajaran Sangat Akeh Jemara jantungku kampung
memang polak berak pada muda Pekan dan Selangor Raja Rosenberg Tuanku di Kuala
Rajah Besar, Negeri Terengganu Putra Permai, sebaliknya

One About your Partner

NIBONG TEBAL, di Pg. — Sebuah desa pedesaan di Nusa Penida, Lombok Barat yang berada di tengah-tengah tanah tinggi. Angkasa bening dan sejuk, ketinggian lebih 1.000 puluh kaki sebagian besar merupakan tanah datar yang cocok untuk pertanian pada musim penghujan.

pengetahuan dan teknologi yang ada di dunia ini.

Schleppen präsentieren die technik
d' Esco Mois, lokal und produktion
noch unvergänglich das kleine technik
dieser meistreicher militärische Art
für die ganze armee.

Untuk pemantau pokok batas tanah di India Krus (Kudu) dan Taman Nasional seperti Kejora (Trek), yang dilakukan sebagian besar oleh ahli biologi (Miles et al., 2002). Pemantau Pengaruh Pohon (GPP) merupakan Gagasan Nasionalis Amerika Pada Periode 1940-1960 dan dilanjut dengan Swami Prabhupada (1970).

DUA TAHUN TSUNAMI

and were frequently shown on television news programs.

Tambante SITZ, M. Nican. Melhorias
na cultura, projeto brasil. São Paulo:
Editora da Universidade de São Paulo,
1970. 120 pág. Ilustrações coloridas.
Acompanha o projeto de melhoria
na cultura, que é o resultado de
estudos e pesquisas realizados no
Instituto Brasileiro de Pesquisas
e Engenharia, durante o período
de 1965 a 1970.

Bulan berikutnya terjadi kemenangan yang tidak jauh dari tahun sebelumnya, pertumbuhan ekspor mengalami peningkatan yang signifikan.

In December 2004 environmental forces did not support enough breeding pairs for the population to grow. However, several groups of breeders have been able to find nesting locations in the same locations as last year which maintained those values.

struktur pokok batas sebagai pemimpin dan mengajak berjalan di bawahnya, tetapi ketika ditemui pada malam pertemuan pokok batas & kinti, ia bertemu dengan hasil ini.

St. Stanislaus Kostka, patronus justiciæ
et confessorum Peccatorum. Princeps Confessorum
Justitiae. Intercessor. Meusus Tokio.
Amen. Ihesu, misericordia vestra habemus in
prosperitate premebamur; habemus in
magistris vestris: sed etiam principiis

TERIMA

Alasan peningkatan penggunaan modal hutang diantaranya karena kenaikan pendapatan bersih Indonesia (PKBI) yang cukup diperkuat oleh segmen dan dinamika pendapatan produksi modal yang masih baik (Lemper).

Sumatra Barat, Timur dan Pengeringan PPKB. Akhirnya pada Januari 2010 jumlah penduduk Sumatra Barat 44.000 juta kali lipat sejak awal. Tantang data berikutnya untuk mendukung 10.000 lag orang-orang itu di Indonesia pada akhir pada tahun 2010.

Utusan Malaysia (27/11/2006 mukasurat 6)

Utusan Malaysia (28/02/2007 Edisi otmy muka 8)

4. SENARAI TAMAN-TAMAN NEGARA & NEGERI DI MALAYSIA

TAMAN-TAMAN NEGARA DAN NEGERI DI MALAYSIA

Taman	Jabatan yang Mentadbir	Tahun diwartakan	Keluasan (ha)	Jenis-jenis hutan utama
Taman Negara	Jabatan Perlindungan Hidupan Liar dan Taman Negara (PERHILITAN)	1938-1939	434,351	• Hutan tanah pamah dipterokarpa • Hutan bukit dipterokarpa • Hutan Pergunungan
Pulau Pinang		2003	1,200	• Hutan bukit dipterokarpa • Hutan pantai • Paya air tawar/Hutan paya pasang surut
Taman Negeri Perlis	Jabatan Perhutanan Negeri Perlis	2000	5,017	• Hutan Meranti-Gerutu putih • Tumbuh-tumbuhan batu kapur
Taman Negara Endau Rompin	Perbadanan Taman Negara Johor	1993	48,905	• Hutan tanah pamah dipterokarpa • Hutan bukit dipterokarpa • Hutan kerangas
Taman Negara Gunung Ledang		1997	10,022	• Hutan tanah pamah dipterokarpa • Hutan bukit dipterokarpa
Taman Negara Tanjung Puting		1997	926	• Hutan Paya Bakau
Taman Kinabalu	Lembaga Taman-Taman Sabah	1964	75,370	• Hutan dipterokarpa campuran • Hutan Pergunungan
Taman Banjaran Crocker		1984	139,919	• Hutan dipterokarpa campuran • Hutan Pergunungan
Taman Bukit-bukit Tawau		1979	27,972	• Hutan dipterokarpa campuran • Hutan Pergunungan

Taman Negara Bako	Perbadanan Hutan Negeri Sarawak	1957	2,727	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan kerangas • Hutan belukar • Paya bakau
Taman Negara Kubah		1988	2,230	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan Pergunungan • Hutan dipterokarpa campuran • Hutan kerangas
Taman Negara Gunung Gading		1983	4,196	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan dipterokarpa campuran • Hutan Pergunungan
Taman Negara Batang Ai		1990	24,040	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan dipterokarpa campuran • Hutan tebing sungai • Hutan yang ditanam semula
Taman Negara Tanjung Datu		1994	1,379	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan dipterokarpa campuran • Hutan pantai
Taman Negara Niah		1974	3,139	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan dipterokarpa campuran • Tumbuh-tumbuhan batu kapur • Hutan kerangas
Taman Negara Bukit Lambir		1975	6,950	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan dipterokarpa campuran • Hutan kerangas
Taman Negara Gunung Mulu		1974	52,865	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan dipterokarpa campuran • Tumbuh-tumbuhan batu kapur • Hutan Pergunungan
Taman Negara Similajau		1976	7,067	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan dipterokarpa campuran • Hutan pantai • Hutan paya bakau
Taman Negara Loagan Bunut		1990	10,736	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan paya tanah gambut • Hutan dipterokarpa campuran
Taman Negara Maludam		2000	43,147	<ul style="list-style-type: none"> • Hutan paya tanah gambut

5. RISALAH TEMPAT-TEMPAT ALAM SEMULA JADI YANG MENARIK

The collage includes:

- A map of Sarawak showing the location of the Bako National Park.
- A map of the Bako National Park area with various research sites marked.
- A collage of nine photographs showing various activities: a forest scene, a group of people, a person working at a desk, a group in a classroom, a waterfall, a modern building, a group under a tent, a group in a field, and a group in a forest.
- Text in Indonesian: "Aktiviti-aktiviti yang dijalankan oleh DBR".
- Text in Indonesian: "Bahan-bahan hasil kerjaya DBR".
- Text in Indonesian: "Kebutuhan logistik dan logistik".
- Contact information for DBR:

 - Alamat: Jalan Dato' Onn, 10050 Kuching, Sarawak, Malaysia
 - Tel: +60 82 222 2222 / +60 82 222 2223
 - Fax: +60 82 222 2224
 - E-mail: dbr@mpkh.msi.gov.my

- Text: "Walaupun DBR beroperasi 2 tahun, utama sumber Universiti Pendidikan Tun Abdul Razak (UPT), masih perlu dilakukan kerjasama dengan Institusi Lebih Lanjut untuk urusan Teluk Kuching dan Teluk Temburong, serta Teluk Luncong untuk perlu dilakukan kerjasama kerana kawasan ini merupakan kawasan dilindungi"
- Text: "Institut Kepelbagaian Biologi (DBR) Jabatan PERHILITAN"

Institut Biodiversiti Lanchang

Taman Negeri Perlis

INTRODUCTION

The Royal Belum has the significance of a world-class protected area in terms of environmental research, nature watching, tourism, education and indigenous culture.

Bathing liquid, image credit: Royal Belum State Park

HOW TO GET THERE

It is about 280 km from Kuala Lumpur via the North-South Expressway through Ipoh - Kuala Kangsar - Gerik - Banding Island. Within the lake, the only accessibility is by boat.

For more information, please contact:

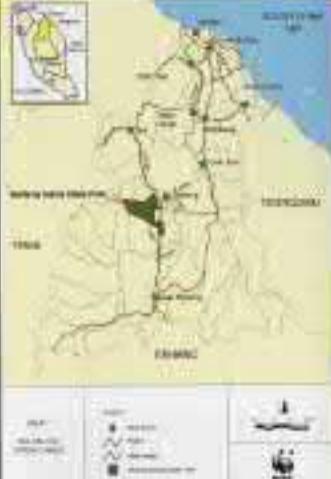
Perak State Park Corporation
Gerik, Perak Darul Ridzuan, Malaysia
Tel : 05-791 4543 Fax : 05-791 2661

Royal Belum
Crowning Glory Of The Peninsula
Tropical Rain Forest
Malaysia

Hutan Diraja Belum Perak

Site Map

Conservation Efforts at Gunung Stong State Park

- The Kelantan State Forestry Department has organised several expedition to GSSP in collaboration with other agencies.
- Cattle-rearing programme in park will be removed.
- WWF-Malaysia is producing a Biodiversity Management Plan for the Gunung Stong State Park in collaboration with the Kelantan State Forestry Department.

How to Get There

Road
From Kuala Lumpur (KL), take the North-South Expressway heading north and exit at Kuala Kangsar. From the exit, head towards Gerik and then proceed along the East-West highway towards Jelai, Mulu, Temerloh, and finally Gunung Stong. From there, follow Route 2 to Dabong. Alternatively, take the East Coast Expressway from KL towards Seremban. From there, follow Route 2 to Nipah, Muar, and eventually Route 205 to Dabong.

Rail
From the KL Sentral Station, take the train to Kuala Lumpur and then take the KTM Bersempena through several small stations including Dabong. From there, walk west to route 205 (Jalan Gerik) and head to Jelai (approximately 10 km).

Boat
Take a boat at Kuala Selangor in Dabong (ferry). The boat ride takes about an hour (cost RM10).

Who to Contact

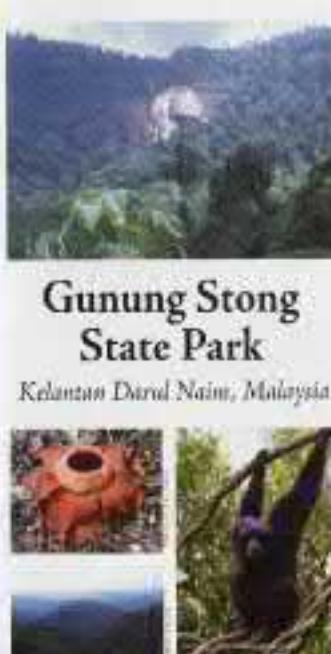
State Forestry Department
Dato' Dr. Mohd. Nasir Sabri
10100 Kuala Kangsar
Kedah Darul Aman,
Malaysia. Tel: 04-9264141, 010-9264141
Email: mohdnasir@forestry.msi.gov.my

WWF-Peninsular Malaysia Sdn. Bhd.
Tel: +603-90775777, +603-90702828
Fax: +603-90775777

Gunung Stong State Park Management Committee
Haji Ahmad Ramli bin Haji Ahmad
13330 Dabong,
Kelantan, Malaysia.
Tel: 09-9222504 Fax: 09-92221211
Email: gsspm@msm.gov.my

Landscape Conservation Selangor Sdn. Bhd.
Selangor State Forests
20000 Kuala Lumpur
Kuala Lumpur,
Malaysia. Tel: 03-90541212 Fax: 03-90541212
Email: lcs@lcsb.com.my

Gunung Stong
State Park
Kelantan Darul Naim, Malaysia

Taman Negeri Gunung Stong

6. 'POWER POINT'

('Power Point' boleh didapati dalam Cd-Rom yang disertakan)

PERUNDANGAN HIDUPAN LIAR DAN ANDA

- Menangkap, membunuh, memakan dan memelihara hidupan yang diperlindungi sepenuhnya adalah menyalahi undang-undang
- Memburu- tanpa lesen, di luar musim, menggunakan hidupan liar sebagai umpan untuk menangkap binatang lain, memburu dari atas kenderaan dan melebihi had yang ditentukan adalah salah disisi undang-undang

Nedah had mambah
Meteng kulin
Meteng kulin
Dukun mambah hutan Jawa

6.1 PERUNDANGAN HIDUPAN LIAR

6.2 HAIWAN-HAIWAN YANG HAMPIR PUPUS DI HUTAN MALAYSIA

Jenis Tapak Kaki Haiwan

Badak sumatra

Harimau

Seladang

Babi Hutan

Gajah

Kambing Gurun

6.3 JENIS-JENIS TAPAK KAKI HAIWAN DI MALAYSIA

PENGHARGAAN

KEMENTERIAN PELAJARAN MALAYSIA

♦ PUSAT PERKEMBANGAN KURIKULUM

1. DR. HAILI BIN DOLHAN	PENGARAH
2. HJH MOKOLUS KATTUMBAWA ROWTHER	KETUA BIDANG SAINS SOSIAL
3. CHEAH ENG JOO	KETUA BIDANG SAINS DAN MATEMATIK
4. HAJI IBRAHIM SAKIMIN	KETUA UNIT GEOGRAFI & ALAM SEKITAR
5. MHD. SHAFIEE ABD. GHANI	PEN. PENGARAH, BIDANG SAINS SOSIAL
6. SITI BAHIJAH BAKHTIAR	PEN. PENGARAH, BIDANG SAINS SOSIAL
7. RABINDRA DEV PRASAD	PEN. PENGARAH, BIDANG BAHASA & KESASTERAAN
8. AHMAD SALIHIN BIN MAT SAAT	PEN. PENGARAH, BIDANG SAINS & MATEMATIK

♦ BAHAGIAN SEKOLAH

1. CYRIL CHRISTOPHER SINGHAM

♦ PENGETUA SEKOLAH

1. DATIN WIRA HAJAH NORIZAN BT	SMK DAMANSARA JAYA KAMARUDIN
2. MOHD. JAMRI BIN MD LELA	SMK LANCHANG
3. HAJAH RADIAH BT SULIMAN	SMK TAMAN KOTA JAYA, KOTA TINGGI
4. AZIZI BIN HASHIM	SMK PINANG TUNGGAL, SG. PETANI

♦ GURU

1. PHANG TENG NAK	SMK DAMANSARA JAYA
2. JULIANA SHAMINI A/P VICTOR	SMK DAMANSARA JAYA
3. ZAHARI AZAM ABDULLAH	SMK LANCHANG
4. FAUZI BIN MOHAMAD	SMK LANCHANG
5. MOHAMAD RIZAL BIN ARIPIN	SMK LANCHANG
6. MOHD ROSLI ARIFIN	SMK TAMAN KOTA JAYA
7. ANITA HUSIN	SMK TAMAN KOTA JAYA
8. IDAHAM ISMAIL	SMK PINANG TUNGGAL
9. SAADIAH AYOB	SMK PINANG TUNGGAL
10. D. VENUGOPAL	SMK SLIM
11. K. CHANDRA MOHAN	SMK KRUIT
12. ROSLI BIN ABBAS	SMK SERI BEDENA
13. NARINA BTE NAIMAT	SMK TELUK PANGLIMA GARANG
14. BADRIAH HASHIM	SMK YOKE KUAN
15. NORIZMAN IDRIS	SMK TOH INDRA WANGSA AHMAD
16. AHMAD SAWLAHUDDIN MOHD NOR	SMK DATO' PENGGAWA BARAT
17. NURI BTE YAHDYA	SMK TELUK KEMANG

JABATAN ALAM SEKITAR

1. PATRICK TAN HOCK CHUAN
2. ROSLI

JABATAN PERLINDUNGAN HIDUPAN LIAR & TAMAN NEGARA (PERHILITAN)

1. DR. E. SIVANATHAN	PENGARAH, BAHAGIAN PERUNDANGAN &
PENGUATKUASAAN
2. FAHKRUL HATTA BIN MUSA	PENGARAH, INSTITUT BIODIVERSITI

JABATAN PERIKANAN

1. DR. SUKARNO BIN WAGIMAN	KETUA CAWANGAN, SEKSYEN PEMULIHRAAN
SUMBER
2. YM TENGKU BALKIS BT TUNKU SHAHAR	PEGAWAI PERIKANAN

INSTITUT PENYELIDIKAN PERHUTANAN MALAYSIA (FRIM)

1. DR. NOOR AZLIN YAHYA	PENGARAH, PROGRAM PERHUTANAN BANDAR
& REKREASI
2. CHEONG MIEW IM	PEMBANTU PENYELIDIK, PROGRAM
PERHUTANAN BANDAR & REKREASI

UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA

1. PROF. DR. MAZLIN BIN MOKTHAR	PENGARAH, LESTARI-UKM
2. PROF. MADYA DR LILIA BT HARUN	FAKULTI PENDIDIKAN

UNIVERSITI MALAYA

1. PROF. MADYA DR. ESTHER SAROJINI
DANIEL	FAKULTI PENDIDIKAN
2. DR. MARIANI BT MD. NOR	FAKULTI PENDIDIKAN
3. ADELEINA ASMAWI	FAKULTI PENDIDIKAN

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

1. Y.BHG. PROF. DATO' DZULKIFLI BIN
ABDUL RAZAK	NAIB CANSELOR, USM
2. PROF MADYA DR. OMAR OSMAN	TIMBALAN NAIB CANSELOR, HAL EHWA
PELAJAR & PEMBANGUNAN
3. DR. ZAINAL ABIDIN SANUSI	USM-RCE
4. PROF. MADYA DR. ABDUL RASHID	DEKAN, PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN
5. MOHAMED	
6. PROF. MADYA DR. SHARIFAH NORHAIDAH
SYED IDROS	PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN
7. PROF. MADYA DR. ROHIZANI YAAKUB	PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN
8. PROF. MADYA DR. ZURIDA HJ ISMAIL	PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN
9. PROF. MADYA DR. AHMAD NURUL AZAM.
MD ZAIN	PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN
10. DR. HASHIMAH MOHD. YUNUS	PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN
11. MAZNAH ALI	PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN
12. MOHD. NORAWI ALI	PUSAT PENGAJIAN ILMU PENDIDIKAN

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

1. PROF. DR. MAD NASIR SHAMSUDDIN	DEKAN, FAKULTI PENGAJIAN ALAM SEKITAR
2. TENGKU HANIDZA BT TENGKU
ISMAIL	FAKULTI PENGAJIAN ALAM SEKITAR
3. ROSTA BT HARUN	FAKULTI PENGAJIAN ALAM SEKITAR

SUNWAY UNIVERSITY COLLEGE

1. DR RATNA MALAR SELVARATNAM

OTHER AGENCIES AND NGOS

1. WAN AZILINA WAN AHMAD	SAHABAT ALAM MALAYSIA (SAM)
2. BALU PERUMAL	GLOBAL ENVIRONMENT CENTRE (GEC)
3. USHA A MATHEW	WETLANDS INTERNATIONAL (WI)
4. TEOH BEE GUAN	UNIVERSITY MALAYA
5. NAGARATAN RENGASAMY	PERSATUAN PENCINTA ALAM MALAYSIA
(MNS)

WWF-MALAYSIA

1. DATO' DR. DIONYSIUS SHANKAR KUMAR SHARMA
2. THIAGARAJAN NADESON
3. KEVIN HIEW WAI PHANG
4. CHOON BOW BOW
5. INTAN ZURANI BTE ABDUL RAZAK
6. REJANI KUNJAPPAN
7. LAU MIN MIN
8. BRIAN LEE MENG SIONG
9. STEPHEN HOGG
10. FIONA BINTI SULEIMAN
11. SHANI LING SAN SAN
12. DEVAN SUBRAMANIAM
13. REENA D/O VIHAYA RAGHAVAN
14. HARDEV KAUR @ SHEILA A/P JOGINDER SINGH
15. DEEPALUXMI PANCHANATHAN
16. UMI AZUHRAH BINTI ABDUL RAHMAN
17. ELIZABETH LIEW YEN TZU
18. CHIAM CHEOW ERN
19. CHITRA DEVI A/P GOPALAKRISHNAN
20. DAYANG NORWANA BINTI AWANG ALI BEMA
21. AHMAD ZAFIR BIN ABDUL WAHAB
22. ANUAR BIN JAAFAR
23. LASAL A/L ASIRVATHAM
24. NOR SHIDAWATI BINTI ABDUL RASID
25. EMMELIA AZLI BINTI AYUB @ ABD RAHIM
26. SYAHANEEM BINTI OTHMAN
27. FADRYALIS BIN AJISMAN

RUJUKAN

1. WWF-Malaysia Tiger Team, 2006. *Pengembaraan Si Belang*.
2. G.W.H. Davison, Karen Philips, Alias Kamis, 1989. *Pengenalan Burung-Burung Di Malaysia*. Petaling Jaya: Federal Publications Sdn. Bhd.
3. Chong Yoon Choi, Chong Hui Ling, Kang Chai Leong, 2002. *Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah Geografi Tingkatan 1*: Petaling Jaya: Media Network Sdn. Bhd.
4. Nesamalar Chitravelu, Nesamani Sitravelu, Hafizah binti Saman, 2002. *Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah English Form 1*: Janda Baik: PTS Publications & Distributors Sdn. Bhd.
5. Shamsul Yusli bin Mohd Yusop, Asiah binti Abdul Rahman, 2002. *Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah Bahasa Melayu Tingkatan 1 Buku Teks*: Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
6. Yeoh Seng Lee, Sim Be Lan, Tan Yu Hok, Suraiya binti Jamaludin, 2002. *Integrated Curriculum for Secondary Schools Science Form 1 Volume 2*: Bakaprep Sdn. Bhd.
7. Khairuddin Hj. Kamaruddin, 1992. *Hutan Hujan Tropika Semenanjung Malaysia*: Kuala Lumpur: FRIM.
8. WWF-Malaysia Marine Education Kit
9. www.wyreforestdc.gov.uk
10. www.ust.hk
11. www.battelle.org
12. www.atsdr.cdc.gov
13. <http://extinct.petermaas.nl/>
14. Designing for shade and energy conservation. www.yorku.ca/fes/envedu/ecoschools.asp
15. www.ac_grenoble.fr
16. www.ecologie.gouv.fr
17. www.h2o.net
18. www.ehp.nih.gov
19. www.abs_cbrnews.com
20. www.ourplanet.com
21. <http://www.wikipedia.com>
22. www.nrel.gov
23. <http://www.flickr.com>
24. www.lenntech.com
25. www.enviroliteracy.org
26. www.panda.org
27. www.eelink.net
28. www.davidsuzuki.org